

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: ekonomia

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Ekonomiczny
w Katowicach

Data przeprowadzenia wizytacji: 29 – 30 października 2022 r.

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	28
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	30
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	33
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	36
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	38
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	45
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Wiesław Ciechomski, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Tadeusz Kufel, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Jerzy Węclawski, ekspert PKA
3. mgr Bożena Ziemniewicz, ekspert pracodawca
4. Rafał Koziołek, ekspert ds. studenckich
5. mgr Hanna Chrobak-Marszał, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku ekonomia prowadzonym w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały nr 237/2022 Prezydium PKA z dnia 7 lipca 2022 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2022/2023.

Wizytacja tego kierunku związana jest z upływem okresu przyznania przez PPKA Uchwałą Nr 127/2017 Prezydium PKA z dnia 6 kwietnia 2017 r. oceny programowej zakończonej wydaniem oceny pozytywnej.

W związku ze stanem epidemii ogłoszonym w Polsce od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania, wizytacja przeprowadzona została przez zespół oceniający w formie zdalnej, bez obecności członków zespołu oceniającego w uczelni. Zdalna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny. Przed wizytacją odbyło się zdalne spotkanie mające na celu wyjaśnienie wątpliwości oraz dyskusję na temat wstępnych wniosków. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni. Odbyły się również spotkania z przedstawicielami samorządu studenckiego, studentami, nauczycielami akademickimi oraz interesariuszami zewnętrznymi (pracodawcy), a także zespołem ds. zapewniania jakości kształcenia. Ponadto dokonano oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych, odbyły się zdalne hospitacje zajęć dydaktycznych oraz zdalny ogląd bazy dydaktycznej. Podczas spotkania podsumowującego pracę ZO dokonano oceny spełnienia standardów jakości kształcenia, sformułowano uwagi, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym wizytację. Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	ekonomia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	ekonomia i finanse (80%), informatyka (10%), nauki o zarządzaniu i jakości (10%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	120 godzin, 4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>dystrybucja i sprzedaż na rynkach krajowych i międzynarodowych, ekonomia menedżerska, gospodarka elektroniczna, handel zagraniczny</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	377	110
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1770	1125
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	120	80
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	111	111
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	89	89

Nazwa kierunku studiów	ekonomia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	ekonomia i finanse (84%), informatyka (8%), nauki o zarządzaniu i jakości (8%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	bez praktyk	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	bez specjalności	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	57	68
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	915	576
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	70	50
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	101	101
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	44	44

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku ekonomia jest zgodna ze strategią Uczelni i zawartymi w niej misją oraz polityką jakości kształcenia. Najnowsza „Strategia rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach 2018—2025” została przyjęta w marcu 2018 r. oraz zaktualizowana w lipcu 2021 r. W dokumencie tym zawarto wizję rozwoju UE Katowice do 2025 roku, priorytety i cele rozwoju Uczelni, przedsięwzięcia rozwojowe oraz założenia w zakresie wdrażania Strategii Rozwoju UE Katowice.

Wizja rozwoju Uczelni zawiera kluczowe wartości wynikające z oczekiwań studentów, doktorantów, pracowników badawczo-dydaktycznych, administracji i władz Uczelni, określające pożądany efekt działań wdrożeniowych. Została ona zdefiniowana w następujący sposób: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach to centrum życia studencko-naukowo-biznesowego, którego zintegrowana i otwarta na współpracę z otoczeniem społeczność akademicka tworzy i upowszechnia wiedzę ekonomiczną oraz menedżerską na rzecz wzmocnienia pozycji naukowej, dydaktycznej i eksperckiej Uczelni w regionie, kraju i za granicą.

Z kolei misja Uczelni precyzuje, iż Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach w odpowiedzialny i profesjonalny sposób prowadzi badania naukowe oraz kształci kadrę o wysokich kwalifikacjach z zakresu ekonomii, zarządzania, finansów, logistyki, administracji oraz informatyki i komunikacji. Jako wspólnota akademicka utożsamia się z dynamicznie rozwijającym się regionem i otoczeniem, oferując uczenie przez całe życie oraz wspierając przedsiębiorczość, biznes i sektor publiczny. Jest uczelnią otwartą na współpracę międzynarodową i ekspercką. Tworzy społeczność opartą na wspólnych wartościach i zaufaniu, umożliwia wyrównywanie szans i przeciwdziała wszelkim formom wykluczenia. Koncepcja i programy studiów na kierunku ekonomia bardzo dobrze wpisują się w strategiczne założenia rozwoju uczelni, które koncentrują się na takich wartościach, jak:

1. unowocześnienie procesu dydaktycznego, uwzględniające zastosowanie w większym stopniu narzędzi informatycznych, nowych technologii oraz nowych metod dydaktycznych;
2. upracticznienie kierunku i przygotowanie absolwentów do praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy i umiejętności;
3. unaukowanie kształcenia, w celu wyposażania absolwentów w nowoczesną wiedzę teoretyczną i umiejętności analityczne, pozwalające na wykorzystanie wiedzy i umiejętności w projektach naukowych;
4. umiędzynarodowienie działalności, polegające na modyfikacji oferty wykładów do wyboru w językach obcych, propozycje wykładów gościnnych wykładowców zagranicznych, wspieranie mobilności międzynarodowej w ramach programu Erasmus+, umów bilateralnych oraz innych programów międzynarodowych.

W zakresie implementacji polityki jakości kształcenia przewiduje się podejmowanie działań na rzecz unowocześnienia, uporządkowania oferty dydaktycznej Uczelni, w tym nawiązania szerszej współpracy w dziedzinie dydaktyki z praktyką gospodarczą oraz profilowanie dydaktyki w kierunku uczelni biznesowej stosującej nowoczesne narzędzia dydaktyczne.

Warto w tym miejscu dodać, że oprócz „Strategii rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach 2018—2025” ważnymi dokumentami dla funkcjonowania kierunku ekonomia są „Polityka dydaktyczna” oraz „Wizja internacjonalizacji”. W pierwszym z nich scharakteryzowano zasady

organizacji studiów, metody kształcenia, profil absolwenta, zasady doboru kadry dydaktycznej i inne sprawy dotyczące procesu nauczania, natomiast w drugim priorytety wynikające z internacjonalizacji badań naukowych i oferty dydaktycznej, a także cele internacjonalizacji i mierniki ich realizacji. Istotnym dokumentem jest również „System jakości kształcenia” wprowadzony w 2022 r. Jego ocenie poświęcono kryterium nr 10.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunku został przyporządkowany. Ponadto prawidłowo korespondują z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w tych dyscyplinach. W latach 2017-2022 w ramach dyscypliny ekonomia i finanse realizowano:

- 87 projektów badawczych na rzecz utrzymania potencjału badawczego (badania statutowe),
- 23 indywidualne projekty badawcze w ramach Młodych Naukowców,
- 7 projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych.

Były to badania naukowe odnoszące się do szeregu subdyscyplin naukowych i obszarów badawczych, takich jak: rynek pracy, bezrobocie, jakość życia, polityka fiskalna i monetarna, transformacja regionalna, zrównoważony rozwój miast i regionów, zmiany poziomu i struktury konsumpcji żywności w Polsce, kapitał społeczny, ekonomia cyrkulacji, wpływ pandemii na gospodarkę światową, gospodarka cyfrowa, wpływ ICT na sektor transportowy UE, rozwój sieci logistycznych, modelowanie i prognozowanie procesów ekonomicznych. Należy również podkreślić, że decyzją Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wyników ewaluacji jakości działalności naukowej w 2022 r. Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach otrzymał kategorię B+ w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Koncepcja kształcenia jest pochodną wieloletnich doświadczeń władz Wydziału Ekonomii, które sprawują merytoryczny nadzór nad kierunkiem studiów, kadry akademickiej i wniosków płynących z kontaktów z przedstawicielami ogólnopolskich i lokalnych przedsiębiorstw i organizacji. Cele kształcenia zostały wypracowane we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Udział interesariuszy zewnętrznych, w tym w ramach prac Rady Programowej kierunku jest prawidłowy. Przedstawiciele firm i instytucji, takich jak "Oui Silésie", PwC, Globalworth Poland Real Estate, Park Naukowo-Technologiczny w Gliwicach, Burmistrz Miasta Pszczyna, Dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Chrobrego w Pszczynie i inni, uczestniczyli w spotkaniach, podczas których omawiano kierunkowe efekty uczenia się i ścieżki studiów. Kwestii tej poświęcono więcej miejsca przy opisie kryterium nr 6.

Warto także nadmienić o sześciu spotkaniach ze studentami kierunku, które zostały zorganizowane przez Kuratora i Menedżera kierunku w okresie styczeń 2021 - marzec 2022. Odbyły się one na platformie Meet, a ich późniejszym efektem były decyzje o gruntownej modernizacji programu studiów, zarówno na studiach I, jak II stopnia.

Koncepcja kształcenia uwzględnia nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co pozwoliło na jej dostosowanie do nauczania w warunkach pandemii.

Przy ocenie tego kryterium kolejnym przedmiotem analizy były efekty uczenia się przyjęte dla studiów I i II stopnia, zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym w roku akademickim 2022/2023. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia sformułowanymi w Strategii rozwoju zorientowanymi na nowoczesną ofertę dydaktyczną powiązaną z wysoką jakością badań naukowych oraz otwarciem na współpracę międzynarodową i ekspercką. Efekty uczenia się są zgodne z ogólnoakademickim profilem studiów.

Dla studiów I stopnia określono 8 efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 8 w zakresie umiejętności i 5 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się uwzględniają wszystkie wymagane charakterystyki drugiego stopnia przyjęte dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa

wyższego na 6 poziomie PRK. W zakresie wiedzy efekty uczenia się przewidują w szczególności, że absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu fakty i zjawiska oraz dotyczące ich teorie z zakresu ekonomii oraz finansów i zarządzania, zna i rozumie metodykę badań w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse, rozumie relacje ekonomii do innych nauk, identyfikuje podmioty gospodarujące i zna zasady ich działania oraz relacje zachodzące między nimi a ich otoczeniem, zna i rozumie dylematy ekonomiczne i społeczne współczesnej cywilizacji, zna formy indywidualnej przedsiębiorczości, zna i rozumie podstawowe ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania działalności gospodarczej. W zakresie umiejętności przewidziano, że absolwent potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i procesy społeczno-ekonomiczne, potrafi je analizować i prognozować z wykorzystaniem metod i narzędzi właściwych dla ekonomii, potrafi posługiwać się systemami normatywnymi dla rozwiązywania problemów ekonomicznych, ma umiejętności językowe na poziomie B2, potrafi planować i organizować pracę indywidualną i zespołową oraz samodzielnie planować i realizować uczenie się przez całe życie. W zakresie kompetencji społecznych efekty uczenia się przewidują zdolność absolwenta do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, uznania roli rzetelnej wiedzy w rozwiązywaniu problemów gospodarczych, gotowość do wypełniania różnych zobowiązań społecznych, do działania w sposób przedsiębiorczy oraz do odpowiedniego pełnienia ról zawodowych. Tak sformułowane efekty uczenia się dla studiów I stopnia są zgodne z 6 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Dla studiów II stopnia przyjęto 9 efektów w zakresie wiedzy, 8 w zakresie umiejętności i 5 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się uwzględniają wszystkie wymagane charakterystyki drugiego stopnia określone dla 7 poziomu PRK. W zakresie wiedzy efekty uczenia się przewidują w szczególności, że absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu fakty, zjawiska i teorie z zakresu ekonomii, zna metodykę badań naukowych z zakresu dyscypliny ekonomia i finanse, zna i rozumie w pogłębionym stopniu podmioty gospodarcze i zasady ich działania oraz relacje zachodzące między nimi, zna i rozumie w pogłębionym stopniu dylematy ekonomiczne i społeczne współczesnej cywilizacji, zna formy indywidualnej przedsiębiorczości, zna i rozumie w pogłębionym stopniu ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania działalności gospodarczej. W zakresie umiejętności przewidziano, że absolwent potrafi identyfikować i interpretować zjawiska i procesy społeczno-ekonomiczne, potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do rozwiązywania złożonych problemów gospodarczych, potrafi analizować i prognozować procesy i zjawiska ekonomiczne z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi, potrafi komunikować się z otoczeniem, posługiwać się w pogłębionym stopniu systemami normatywnymi, ma umiejętności w zakresie wybranego języka obcego na poziomie B2+, potrafi planować i organizować pracę indywidualną i zespołową oraz proces uczenia się przez całe życie. W zakresie kompetencji społecznych efekty uczenia się przewidują gotowość absolwenta do krytycznej oceny odbieranych treści, doceniania rzetelnej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, gotowość do wypełniania różnych zobowiązań społecznych, inspirowania działań, w tym leżących w interesie publicznym, do działania w sposób przedsiębiorczy oraz do odpowiedniego pełnienia ról zawodowych i rozwijania dorobku zawodowego. Tak sformułowane efekty uczenia się dla studiów II stopnia są zgodne z 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji.

W sylabusach opracowanych dla poszczególnych zajęć sformułowane są odnoszące się do nich efekty uczenia się. Obejmują od jednego do kilku efektów w każdym z zakresów, tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ich treść, zwłaszcza w przypadku sformułowania pojedynczych efektów w danym zakresie jest odpowiednio rozwinięta. Efekty te są dostosowane do specyfiki zajęć. Sylabusy zawierają również cele uczenia się przyjęte dla danych zajęć. Należy wskazać, że dla obydwu poziomów kształcenia zostały sporządzone matryce pokrycia kierunkowych efektów uczenia się. Określają one jakie efekty uczenia się są realizowane w ramach poszczególnych zajęć ujętych w programie studiów.

Kierunkowe i zajęciowe efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek studiów. Odpowiadają one zakresowi działalności naukowej prowadzonej w Uczelni.

Należy wskazać, że Uczelnia mimo braku sformułowania zaleceń w uchwale PKA w raporcie samooceny odniosła się do zaleceń zawartych w raporcie z poprzedniej oceny programowej. Informacje w tym zakresie zostały podane w zamieszczonej poniżej tabeli.

Efekty uczenia się dla studiów I i II stopnia uwzględniają w szczególności kształtowanie kompetencji badawczych studentów przez rozwój analitycznych i syntetycznych umiejętności związanych z wykorzystaniem wiedzy, zdolności do komunikowania się z otoczeniem z zastosowaniem terminologii, w tym w języku obcym, właściwej dla dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek studiów, a także przez kształtowanie kompetencji społecznych niezbędnych dla dalszego rozwoju zawodowego i naukowego absolwentów.

Kierunkowe efekty uczenia się oraz efekty przyjęte dla poszczególnych zajęć ujętych w programie studiów I i II stopnia zostały określone w sposób zrozumiały. Ich sformułowanie jest zgodne z terminologią i językiem przyjętym w ramach dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek studiów. Efekty te są sformułowane w sposób realistyczny i możliwe do osiągnięcia przez studentów poprzez pełną realizację programu studiów. Sposób ujęcia efektów uczenia się, zwłaszcza odpowiednio rozwinięte efekty zajęciowe, pozwala na stworzenie systemu skutecznej weryfikacji osiągnięcia oraz sformułowania oceny.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

W Uchwale nr 127/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia nie sformułowano żadnych zaleceń w odniesieniu do kryterium 1. Natomiast Uczelnia w raporcie samooceny odniosła się do zaleceń zawartych w raporcie z poprzedniej oceny programowej. Treść zaleceń, opis ich realizacji oraz ocena realizacji zawarte są w poniższej tabeli.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 sformułowane w raporcie z oceny programowej	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Rozważenie możliwości poszerzenia dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty ocenianego kierunku o dyscyplinę nauki o zarządzaniu.	Dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kierunku ekonomia zostały poszerzone m.in. o dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości.	Zalecenie zrealizowane
2.	Zapewnić spójność specjalności z efektami kształcenia i dyscypliną, do której zostały one przyporządkowane.	W ostatnich programach studiów I i II stopnia na kierunku ekonomia dokonano znacznych modyfikacji, szczególnie od naboru 2022/2023: zweryfikowano i zmodyfikowano efekty przypisane do przedmiotów kierunkowych oraz specjalnościowych zapewniając spójność z efektami uczenia się i dyscyplinami naukowymi, do których są przyporządkowane.	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku są zgodne ze „Strategią rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach 2018—2025” i jego misją. Właściwie lokuje się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany oraz jest należycie powiązana z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w tych dyscyplinach. Koncepcja kształcenia jest zgodna z polityką jakości, której podstawy stanowią wypracowane i wdrożone w roku akademickim 2022/2023 procedury Systemu Jakości Kształcenia. Kształcenie studentów prawidłowo koresponduje z potrzebami pracodawców i innych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Efekty uczenia się przyjęte dla kierunku są zgodne z określoną dla niego koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany. Sformułowanie efektów uczenia się dla studiów I i II stopnia odpowiada ogólnoakademickiemu profilowi studiów oraz odpowiednio 6 i 7 poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się zostały w sposób prawidłowy określone w zakresach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i uwzględniają wszystkie wymagane charakterystyki drugiego stopnia. Zajęciowe efekty uczenia się dla obydwu poziomów studiów opisują w sposób specyficzny i realistyczny wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów w procesie nauczania. Dla obydwu poziomów kształcenia efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy właściwej dla dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek. Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Sformułowano je w sposób zrozumiały, z zastosowaniem właściwej terminologii a stopień ich konkretyzacji pozwala na stworzenie skutecznego systemu weryfikacji ich osiągnięcia przez studentów i dokonanie oceny.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Przedmiotem analizy w ramach niniejszego kryterium jest program studiów przyjęty Uchwałą nr 36/2021/2022 Senatu z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia programu studiów na kierunku ekonomia.

Treści programowe ujęte w programie studiów I stopnia są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem

działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. W zakresie dyscypliny ekonomia i finanse przyjętej jako wiodąca jest to w szczególności wiedza z zakresu mikroekonomii, makroekonomii, ekonomii integracji gospodarczej, międzynarodowych stosunków gospodarczych, matematyki, ekonometrii, statystyki opisowej, rachunkowości i finansów, analizy ekonomicznej przedsiębiorstw. W zakresie dyscypliny dodatkowej nauki o zarządzaniu i jakości jest to w szczególności wiedza z zakresu podstaw marketingu i podstaw zarządzania, negocjacji, technik handlu i obsługi klienta, badań rynku, zaś w zakresie dyscypliny informatyka - wiedza z zakresu informatycznego wspomagania procesów biznesowych, wizualizacji działalności przedsiębiorstw, baz i analizy danych.

Treści programowe na studiach II stopnia także są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań oraz zakresem działalności naukowej uczelni w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. W odniesieniu do dyscypliny ekonomia i finanse jest to w szczególności wiedza z zakresu ekonomii menedżerskiej, metod ilościowych w ekonomii, ekonomii międzynarodowej, rynku finansowego, wnioskowania statystycznego, historii myśli ekonomicznej, makroekonomii zaawansowanej, prognozowania i symulacji, z zakresu dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości ujęta jest wiedza z zakresu zarządzania strategicznego, gospodarowania kapitałem ludzkim, konsultingu, kontrolingu, analizy rynków i konkurencji, zaś z zakresu dyscypliny informatyka - wiedza z zakresu uczenia maszynowego, systemów Business Intelligence, wizualizacji i raportowania danych ekonomicznych.

Treści programowe są z odpowiednim stopniem szczegółowości ujęte w sylabusach zajęć i wsparte prawidłowo dobraną literaturą obowiązkową i uzupełniającą. Dla obydwu poziomów kształcenia są one kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich kierunkowych i zajęciowych efektów uczenia się.

Program studiów I stopnia jest realizowany na czterech specjalnościach. W ofercie kierunku na studiach II stopnia specjalności zostały zastąpione dwoma modułami: *menedżerskim* oraz *informatycznego wspomagania analiz ekonomicznych*. Treści programowe ujęte w ramach tych specjalności i modułów są zgodne z efektami uczenia się przyjętymi dla tego kierunku.

Na studiach stacjonarnych I stopnia prowadzone są zajęcia z *wychowania fizycznego* w wymiarze 60 godzin, co oznacza spełnienie wymagań określonych w przepisach.

Czas trwania studiów I stopnia wynosi 3 lata (6 semestrów), a studiów II stopnia 2 lata (4 semestry). Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS został ustalony dla studiów I stopnia na poziomie 180 ECTS, a dla studiów II stopnia na poziomie 120 ECTS. Kalkulacje nakładu pracy niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć zamieszczone są w sylabusach. Obejmują one dwie grupy tego nakładu – opartą na liczbie godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, w których zobowiązany jest uczestniczyć student oraz czasu poświęcanego na wykonywanie określonych czynności i zadań w ramach pracy własnej studenta. Nakłady te oszacowane są dla wszystkich zajęć poprawnie, z wykorzystaniem przelicznika 25 godzin na jeden punkt ECTS i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się.

Wszystkie zajęcia na kierunku wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, a określona dla nich w programie studiów liczba godzin wynosi łącznie dla studiów stacjonarnych I stopnia 1770, a dla niestacjonarnych 1125. Dla studiów II stopnia liczba ta wynosi odpowiednio dla studiów stacjonarnych 915, a dla niestacjonarnych 576. Liczba godzin dla każdego zajęcia jest określona w sylabusie z podziałem na formy zajęć odrębnie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Liczby godzin poszczególnych zajęć są prawidłowe z punktu widzenia możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się.

Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi na studiach stacjonarnych I stopnia 120, na studiach niestacjonarnych 80, a na studiach stacjonarnych II stopnia 70 oraz 50 na studiach niestacjonarnych. Jest ona tym samym zgodna dla obydwu poziomów studiów stacjonarnych z wymaganiami, gdyż stanowi odpowiednio 66,6% i 58,3% ich łącznej liczby.

Ujęta w programie studiów I stopnia sekwencja zajęć i grup zajęć przewiduje, że zajęcia kierunkowe realizowane są przez cały okres studiów, poza semestrem 5. Lektoraty językowe są realizowane w semestrach 1-4. Zajęcia specjalnościowe są prowadzone w semestrach 3, 4 i 6. W semestrze 5 student wybiera 6 zajęć swobodnego wyboru, w tym dwa zajęcia w języku angielskim. Seminarium dyplomowe odbywa się w semestrach 5 i 6. Dodatkowo od naboru 2022/23 w semestrze 4 wprowadzone zostało proseminarium, którego celem jest przygotowanie studentów do pisanie pracy dyplomowej. Ponadto, po czwartym semestrze student ma obowiązek odbycia praktyki w wymiarze 120 godz. Na studiach stacjonarnych I stopnia na zajęcia prowadzone w formie wykładów przypada 44% łącznej liczby ich godzin, na zajęcia w formie ćwiczeń 48%, a na laboratoria i seminaria 8%. Na studiach niestacjonarnych jest to odpowiednio 49%, 42% i 9%.

Na studiach stacjonarnych II stopnia zajęcia kierunkowe realizowane są w semestrach 1-4, zajęcia modułowe w semestrach 3 i 4, wykłady swobodnego wyboru odbywają się w semestrach 3 i 4. Seminarium magisterskie prowadzone jest w semestrach 3 i 4. Na studiach II stopnia na zajęcia prowadzone w formie wykładów przypada 47% łącznej liczby ich godzin, na zajęcia w formie ćwiczeń 29%, a na laboratoria i seminaria 24%. Na studiach niestacjonarnych jest to odpowiednio 48%, 29% i 23%.

Wskazana sekwencja zajęć i grup zajęć, w szczególności następstwo poszczególnych zajęć z punktu widzenia powiązania realizowanych w ich ramach efektów uczenia się jest prawidłowe, a dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają zarówno na studiach I, jak i II stopnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Program studiów I i II stopnia obejmuje podobny zestaw zajęć do wyboru. Są to: zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, zajęcia specjalnościowe, zajęcia swobodnego wyboru (z oferty na studiach I stopnia 25 w języku polskim i 19 w języku angielskim, a na studiach II stopnia odpowiednio 11 i 10), seminarium dyplomowe/magisterskie, proseminarium oraz tylko na studiach I stopnia, lektoraty i wychowanie fizyczne. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru wynosi na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia 89, tj. 49,4%. Jest to zgodne z wymaganiami określonymi w przepisach. Na studiach II stopnia wskaźniki te na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia wynoszą 44, tj. 36,6%, co spełnia wymagania określone w przepisach.

Program studiów na kierunku jest powiązany z badaniami naukowymi prowadzonymi przez pracowników Uczelni w dyscyplinie wiodącej ekonomia i finanse oraz dyscyplinach dodatkowych: informatyka oraz nauki o zarządzaniu i jakości. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w tych dyscyplinach wynosi na studiach I stopnia 111 (61,6%), a na studiach II stopnia 101 (84,2%). Spełnione są tym samym wymagania określone w tym zakresie w przepisach.

Na studiach I stopnia w programie studiów przewidziana jest obowiązkowa nauka języka angielskiego oraz drugiego języka obcego do wyboru (francuski, hiszpański, włoski, niemiecki, a na studiach stacjonarnych dodatkowo rosyjski). Na studiach stacjonarnych wymiar godzinowy lektoratu wynosi po 120 godz. dla języka angielskiego i drugiego języka obcego, a na studiach niestacjonarnych odpowiednio po 60 godzin. Na studiach stacjonarnych II stopnia nie ma lektoratu z języka obcego. Poza tym studenci obydwu poziomów studiów muszą wybrać dwa zajęcia prowadzone w języku angielskim w ramach swobodnego wyboru.

W programie studiów I stopnia uwzględnione są zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych (*etyka gospodarcza, filozofia/filozofia ekonomii/psychologia*). Do zajęć tych przyporządkowano 6 punktów ECTS. Na studiach II stopnia są to zajęcia z *historii gospodarczej i filozofii nauki*. Przyporządkowano do nich 6 punktów ECTS. W obydwu przypadkach spełnione są tym samym wymagania określone w przepisach.

Program studiów I i II stopnia nie przewiduje dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Metody kształcenia są określone w sylabusie każdego zajęcia. Metody te uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej. Zostały one przy tym podane odrębnie dla zajęć prowadzonych w ramach bezpośredniego kontaktu studentów z prowadzącym oraz samodzielnej pracy studenta. Metody te są w obydwu przypadkach odpowiednio zróżnicowane i dostosowane do charakteru zajęć, przez co zapewniają osiągnięcie przyjętych dla nich efektów uczenia się. Do pierwszej grupy należą przykładowo: dla zajęć w formie wykładu – wykład aktywny, wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych, a dla ćwiczeń - ćwiczenia aktywne z wykorzystaniem burzy mózgów, studiów przypadków, rozwiązywania zadań i testów, dokonywanie prezentacji zleconych zadań. Natomiast w ramach samodzielnej pracy studenta stosowane są takie metody, jak: studiowanie przyczynowo-skutkowe z wykorzystaniem literatury, analiza notatek z wykładów, rozwiązywanie studiów przypadku, rozwiązywanie zadań i testów, analiza materiałów źródłowych, przygotowanie prezentacji, przygotowanie projektu, prowadzenie badań w terenie. Proces nauczania wspomagany jest właściwie dobranymi środkami i narzędziami dydaktycznymi pozwalającymi na osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Są to w szczególności projektory multimedialne, komputery z odpowiednim oprogramowaniem, Internet. Stosowany na kierunku zestaw metod kształcenia jest dostosowany do założonych dla poszczególnych zajęć efektów uczenia się i stymuluje studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie nauczania.

Program studiów nie przewiduje kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jako formy zajęć. Jednak w latach 2020-2021 w związku z epidemią Covid-19 uczelnia była zmuszona przejść na nauczanie zdalne. W marcu 2020 r. podjęto decyzję o realizacji wszystkich zajęć z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość. Kształcenie zdalne kontynuowano w roku akademickim 2020/21. Zajęcia dydaktyczne oraz konsultacje prowadzono zdalnie z wykorzystaniem narzędzi Google Workspace. W roku akademickim 2021/2022 przywrócono częściowo kształcenie stacjonarne (ćwiczenia, zajęcia z wychowania fizycznego), pozostawiając formę zdalną dla wykładów, lektoratów, seminariów oraz konsultacji. Wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość oraz zastosowane narzędzia zapewniły w okresie ograniczeń związanych z pandemią osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Od roku akademickiego 2022/2023 powrócono do trybu kształcenia stacjonarnego.

Metody kształcenia nastawione na przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności stosowane są w ramach większości zajęć ujętych w programie studiów. Zmierzają one do przekazania zaawansowanej na studiach I stopnia i pogłębionej na studiach II stopnia wiedzy z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, jej krytycznej oceny, planowania zadań badawczych, gromadzenia informacji i danych, ich analizy i dokonywania syntezy, interpretacji i prezentacji wyników, proponowania rozwiązań problemów, sporządzania raportów z badań. Studenci przygotowani są do realizacji zadań badawczych indywidualnie i w zespołach. Dla gromadzenia danych, przeprowadzania i prezentacji ich wyników stosowane są odpowiednio dobrane do założonych efektów uczenia się na danych zajęciach zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjnych oraz narzędzia statystyczne (np. na analizie ekonomicznej pakiet Statistica, na

ekonomicznej analizie danych Power BI i Qlik Sense, na elementach uczenia maszynowego SPSS i SQL Server, na systemach business intelligence Power BI).

Szczególną rolę w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany lub udział w tej działalności odgrywają seminaria dyplomowe prowadzone na studiach I i II stopnia. Stosowane w ich ramach metody nauczania mają na celu opanowania przez studenta warsztatu pisania pracy naukowej, w szczególności w zakresie formułowania problemów, założeń i hipotez badawczych, umiejętności doboru literatury przedmiotu i jej wykorzystania oraz krytycznej analizy i oceny dorobku teoretycznego, umiejętności pogłębionej analizy i syntezy problemów teoretycznych i praktycznych, umiejętności stosowania metod badawczych i naukowego ujmowania obserwowanych zjawisk, a także poszukiwania i spożytkowania informacji zawartych w dokumentach źródłowych, nabycie umiejętności prezentowania postępów w realizacji pracy.

Należy wskazać, że Uczelnia mimo braku sformułowania zaleceń w uchwale PKA w raporcie samooceny odniosła się do zaleceń zawartych w raporcie z poprzedniej oceny programowej w odniesieniu do kształtowania kompetencji językowych studentów. Informacje w tym zakresie zostały podane w zamieszczonej poniżej tabeli. Lektoraty języka angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, francuskiego, włoskiego, rosyjskiego prowadzone są na poziomach od A1 do C1. Do prowadzenia zajęć z języka obcego wykorzystywany jest szeroki zestaw metod kształcenia. Należą do nich dyskusje, ćwiczenia językowe, prezentacje tematyczne, praca z tekstem, opracowanie korespondencji biznesowej. Stosowanie tych metod związane jest z wykorzystaniem słownictwa specjalistycznego, słuchania/oglądanie autentycznych materiałów audio/video w języku obcym i opracowywania notatek i streszczeń w oparciu o te materiały. Metody te umożliwiają w przypadku studiów I stopnia uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2. Natomiast na studiach II stopnia nie jest prowadzony lektorat z języka obcego i nie jest weryfikowana jego znajomość na poziomie B2+.

Studenci kierunku mają możliwość indywidualizacji kształcenia na studiach I stopnia poprzez wybór jednej z 4 oferowanych specjalności bądź wybór modułu na studiach II stopnia. W toku studiów student ma możliwość indywidualnego kształtowania programu studiów w zakresie obejmującym zajęcia do wyboru. Studenci studiów II stopnia mogą wziąć udział w programie mentorskim Indywidualnych ścieżek edukacyjnych, który ma na celu wielowymiarowy i zintegrowany rozwój studenta. Uczestnicy tego programu realizują go w trybie indywidualnym uzgodnionym z mentorem (opiekunem naukowym). Funkcję mentora pełni nauczyciel akademicki będący tutorem akademickim posiadający odpowiedni certyfikat. Mentor opracowuje indywidualne cele i programy tutoriali zgodnych z zainteresowaniami studenta. Natomiast student w ramach spotkań z mentorem powinien realizować zadania takie jak np. realizacja projektów lub przygotowanie opracowań (artykułów) z obszaru zgodnego z naukowymi zainteresowaniami studenta.

Student, który znalazł się w trudnej sytuacji życiowej ma także prawo do indywidualnej organizacji studiów na zasadach określonych w Regulaminie studiów. Indywidualna organizacja studiów pozwala na zwolnienie studenta z udziału w całości lub części zajęć bądź indywidualny rozkład sesji egzaminacyjnej.

Osoba ze szczególnymi potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności może korzystać z różnych form wsparcia. Obejmują one w szczególności dostosowanie warunków kształcenia poprzez dzielenie materiału zaliczeniowego na mniejsze partie, zamianę formy egzaminu z ustnej na pisemną lub z pisemnej na ustną, wydłużenie czasu zdawania egzaminu/zaliczenia, zdawanie egzaminu przy pomocy formularzy z dostosowaną wielkością czcionki. Dodatkowe formy wsparcia umożliwiają

skorzystanie z pomocy tłumacza języka migowego, asystenta studenta, dodatkowych zajęć z wychowania fizycznego, lektoratów językowych.

Wskazane sposoby indywidualizacji procesu nauczania umożliwiają jego dostosowanie do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, a także realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia.

Metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wykorzystywane są jedynie pomocniczo. Studenci mogą korzystać z serwisu internetowego, w którym przykładowo zamieszczane są materiały dydaktyczne wspomagające posługiwanie się narzędziami statystycznymi. Do wielu zajęć udostępniane są materiały dydaktyczne, w tym kształtujące umiejętności praktyczne na platformie Moodle.

Program studiów przewiduje obowiązkowe praktyki zawodowe. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk obejmują w obszarze umiejętności dwa efekty oraz trzy efekty w obszarze kompetencji społecznych. Są one identyczne jak efekty kierunkowe. Są zgodne z efektami przypisanymi do pozostałych przedmiotów, na przykład *polityka gospodarcza dla zrównoważonego rozwoju, praktyczne umiejętności interpersonalne i etyka gospodarcza*.

Cele stawiane przed praktykami to weryfikacja wiedzy teoretycznej i umiejętności nabytych przez studentów na zajęciach dydaktycznych w warunkach praktyki gospodarczej, zdobycie umiejętności praktycznych związanych z tematyką studiów i wykazanych w planie praktyki, poznanie środowiska zawodowego przez obserwację i naśladowanie zachowań pracowników w danych strukturach organizacyjnych, zdobycie informacji oraz weryfikacja założeń związanych z pisanem pracy dyplomowej.

Treści programowe dla praktyk – zgodnie z informacją zawartą w karcie zajęć - są wykazywane indywidualnie w ramach planu praktyki. Zapewniają one możliwość osiągnięcia efektów uczenia się. Praktyki mają wymiar 120 godzin, przyporządkowano im 4 punkty ECTS i realizowane są w IV, V lub VI semestrze. W roku akademickim 2021/2022 praktyki odbywały się w 51 miejscach podanych przez Uczelnię.

Wymiar praktyk, liczba punktów ECTS i umiejscowienie praktyk, a także dobór miejsc ich odbywania zapewniają osiągnięcie przez studentów zaplanowanych dla praktyk efektów uczenia się.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się następuje na podstawie karty realizacji praktyki. Ocena jest ogólna, nie odnosi się do poszczególnych efektów, zaliczenie jest bez oceny. Przy przyjętych założeniach i niewielkim wymiarze praktyk, indywidualnym formułowaniu zadań dla studenta i powierzeniu opieki nad praktykami opiekunowi pracy dyplomowej, sposób dokumentowania przebiegu praktyki i realizowanych w ich trakcie zadań jest wystarczający i umożliwia sprawdzenie, czy zaplanowane efekty uczenia się zostały osiągnięte.

Realizowanie praktyk w sposób zdalny jest możliwe, a weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się dokładnie tak samo, jak w przypadku praktyk odbywanych stacjonarnie.

Przed rozpoczęciem praktyki student ma obowiązek uzyskać akceptację promotora, co pozwala ustalić zakres obowiązków warunkujących osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Strona przyjmująca studenta na praktykę wyznacza zakładowego opiekuna do sprawowania nadzoru nad wykonaniem zadań wynikających z programu praktyki oraz realizacji celu praktyki określonego w trójstronnym porozumieniu (Uczelnia, podmiot przyjmujący i student). Opiekun praktyki z ramienia Uniwersytetu ocenia osiągnięcie efektów uczenia się na podstawie opinii zakładowego opiekuna praktyki oraz rozmowy ze studentem.

Rekomenduje się ocenianie stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się w odniesieniu do każdego z nich osobno.

Kwalifikacje, kompetencje i doświadczenie opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Opiekunami praktyk są opiekunowie ich prac dyplomowych, co jest gwarancją odpowiednich kwalifikacji i kompetencji. Przy przyjętej koncepcji praktyk brak doświadczenia rynkowego nie stanowi przeszkody przy prawidłowej realizacji praktyk.

W umowie trójstronnej, na podstawie której student przyjmowany jest na praktykę, podmiot przyjmujący zobowiązuje się do umożliwienia wykonania zadań wynikających z programu praktyki. W przypadku braku takich możliwości, student może zgłosić problem promotorowi i w ostateczności zmienić miejsce odbywania praktyki. Uczelnia zadeklarowała, że w najbliższej przyszłości ocena infrastruktury i wyposażenia miejsc odbywania praktyk wejdzie w zakres hospitacji praktyk. Przegląd wykazu miejsc odbywania praktyk prowadzi do konkluzji, że są one zgodne z potrzebami procesu nauczania oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Analogicznie jest w przypadku realizacji praktyk w wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej.

Organizacja praktyk odbywa się w oparciu o Zarządzenie Rektora nr 119/20 z dnia 1 października 2020 r. Rektora w sprawie sposobu organizacji praktyk studenckich \, które wprowadza (w formie załączników) *Regulamin praktyk studenckich*, *Porozumienie o prowadzeniu studenckiej praktyki obowiązkowej* (i dodatkowej), *Oświadczenie jednostki organizacyjnej Uniwersytetu o przyjęciu studenta na praktykę obowiązkową /dodatkową* oraz wzór *Karty realizacji praktyki*, które to Zarządzenie zostało zmodyfikowane Zarządzeniem nr 71/21, wprowadzającego wzór *Karty uznania innej aktywności, w tym praktyki dodatkowej, jako obowiązkowej*.

Organizowanie i koordynację praktyk powierzono Szkole studiów I i II stopnia, do podpisywania *Porozumienia o prowadzeniu studenckiej praktyki obowiązkowej* i *Oświadczenia jednostki organizacyjnej Uniwersytetu o przyjęciu studenta na praktykę* upoważniony jest dziekan lub prodziekan jednostki.

Regulamin stanowi, że nadzór merytoryczny nad praktyką obowiązkową sprawuje promotor pracy dyplomowej. W trójstronnym *Porozumieniu o prowadzeniu studenckiej praktyki zawodowej* doprecyzowano, że opiekun „jako przedstawiciel Uniwersytetu jest przełożonym studenta odbywającego praktykę, odpowiada za realizację praktyki zgodnie z jej celem i jest upoważniony do rozstrzygania wspólnie w przedstawicielem Przyjmującego na praktykę spraw związanych z przebiegiem praktyki”. Opiekun wyraża zgodę na odbycie praktyki obowiązkowej w proponowanym przez studenta miejscu.

Nie sformułowano kryteriów, które spełniać muszą miejsca odbywania praktyk, ale uzus pokazuje, że rolę takiego kryterium pełni odpowiedź na pytanie, czy podmiot przyjmujący na praktykę zapewni studentowi możliwość realizacji zadań i osiągnięcie efektów uczenia się. Zgodnie z *Regulaminem Studenckich Praktyk* studenci ze szczególnymi potrzebami (legitymujący się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym) ustalają z promotorem i instytucją przyjmującą program praktyk z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności.

W opisach kierunków studiów i specjalności są wymienione przykładowe miejsca przyszłej pracy oraz stanowiska, na których będą mogli pracować absolwenci danego kierunku studiów. Informacje te stanowią wskazówkę dla studentów poszukujących instytucji, w których chcieliby odbyć praktykę.

Kwalifikowanie na praktykę odbywa się w ten sposób, że student wybiera instytucję lub jednostkę organizacyjną Uniwersytetu, która wyraża gotowość przyjęcia go na praktykę obowiązkową, a następnie promotor analizuje propozycję i wyraża zgodę (lub nie) na odbycie praktyki obowiązkowej w wybranym przez studenta miejscu.

Procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy opisana jest w Regulaminie praktyk (Regulamin, III Uznanie innych aktywności studenta, jako praktyki).

Zgodnie z Regulaminem studenci mogą ubiegać się o uznanie innych aktywności jako praktykę obowiązkową w szczególności, gdy:

- wykonują lub wykonywali przez okres min. 3 miesięcy pracę zarobkową w firmie gwarantującej uzyskanie odpowiednich umiejętności praktycznych – jeśli charakter tej pracy spełnia wymagania programu studiów,
- odbyli lub odbywają praktykę trwającą min. 3 miesiące w ramach studiów w innej szkole wyższej, o ile praktyka ta spełnia wymagania programu studiów,
- prowadzą lub prowadzili przez min. 3 miesiące indywidualną działalność gospodarczą, która spełnia wymagania programu studiów,
- odbyli trwającą min. 3 miesiące praktykę zagraniczną organizowaną przez Uniwersytet, gwarantującą uzyskanie odpowiednich umiejętności praktycznych, która spełnia wymagania programu studiów,
- uczestniczyli w praktykach dodatkowych, trwających min. 3 miesiące, gwarantujących uzyskanie odpowiednich umiejętności praktycznych.

W każdym przypadku podstawą zaliczenia praktyki zawodowej jest karta osiągnięcia efektów uczenia się, potwierdzona przez przedstawiciela podmiotu, w którym praca lub praktyki były wykonywane. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest otrzymanie pozytywnej opinii promotora i osoby wyznaczonej przez dziekana. Opiekun z ramienia Uczelni, czyli promotor pracy dyplomowej, ocenia, czy efekt uczenia się został osiągnięty czy też nie. Nie mamy zatem do czynienia ze zwolnieniem z odbywania praktyki zawodowej, a z różnymi formami ich realizacji.

Obecnie praktyki nie podlegają hospitacjom, ale Uczelnia przedłożyła projekt zarządzenia dotyczącego hospitacji praktyk, który jest w procedowaniu oraz kartę hospitacji praktyk i rejestr hospitacji. Wobec tego rekomendacja dotycząca hospitacji jest bezzasadna.

Zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania wynikają z *Porozumienia* zawieranego między Uczelnią, podmiotem przyjmującym i studentem (paragraf 3). Na mocy *Porozumienia* opiekun zakładowy jest zobowiązany do wypełnienia i wydania studentowi *Karty realizacji praktyki* potwierdzającej odbycie praktyki oraz do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Opiekun praktyki z ramienia Uniwersytetu jest upoważniony, na mocy porozumienia, do rozstrzygania wspólnie z opiekunem zakładowym spraw związanych z przebiegiem praktyki.

Opiekun praktyki ze strony Uniwersytetu i opiekun ze strony podmiotu przyjmującego komunikują się za pośrednictwem *Karty realizacji praktyki*.

Rekomenduje się utworzenie również innych kanałów komunikacyjnych (telefoniczny, mailowy), które pozwolą na lepsze wykorzystanie praktyk z punktu widzenia osiągania zaplanowanych efektów uczenia się i na bieżące reagowanie w przypadku pojawienia się jakiegokolwiek potrzeby.

Zgodnie z Regulaminem student wybiera firmę, która wyraża gotowość przyjęcia go na praktykę obowiązkową. W przypadku jakichkolwiek trudności Uczelnia zapewnia wsparcie w znalezieniu praktyk, można też skorzystać z projektów edukacyjno-doradczych np. Akademia Kariery. Działania mające na celu ułatwienie studentom znalezienie praktyk podejmuje Centrum Karier i Współpracy z Absolwentami Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Na stronie internetowej Centrum Karier dostępna jest baza oferty praktyk u Partnerów Programu Krajowych Praktyk Studenckich.

Zgodnie z procedurą zgłoszone przez studenta miejsce praktyk podlega zatwierdzeniu przez opiekuna merytorycznego (promotora pracy dyplomowej), który wyraża zgodę na odbywanie praktyk w wyznaczonym miejscu, jeśli jego zdaniem gwarantuje ono osiągnięcie zaplanowanych efektów uczenia się i zrealizowanie zadań zasadnych z punktu widzenia przyszłej pracy dyplomowej. Zgoda Dziekana na podpisanie porozumienia o prowadzeniu studenckiej praktyki obowiązkowej udzielana jest na podstawie opinii promotora. Nie ma z góry określonych i formalnie przyjętych kryteriów

jakościowych, które muszą spełniać miejsca odbywania praktyk, ale przyjęta praktyka zapewnia sprawne funkcjonowanie systemu.

Ocena programów praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia podmiotu przyjmującego oraz efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają bieżącej analizie opiekuna praktyki. Ocena ta nie jest jednak sformalizowana. Sami opiekunowie jako pracownicy Uczelni, podlegają ocenie w ramach systemu zapewniania jakości. Rekomenduje się dokonywanie systematycznej oceny programu praktyk, w tym z udziałem studentów, dokonywanie systematycznej oceny osób sprawujących nadzór i z ramienia Uczelni, i z ramienia podmiotu przyjmującego, w kontekście i wypełniania przez nich obowiązków w ramach procesu realizacji praktyk zawodowych, a także dokonywanie oceny przebiegu praktyk, a następnie wykorzystywanie tych ocen w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Organizacja roku akademickiego określana jest w zarządzeniu rektora wydawanym do końca kwietnia roku akademickim poprzedzającego jego rozpoczęcie i podawana do wiadomości na stronach internetowych Uczelni. Harmonogram zajęć dla roku akademickiego 2022/2023 przewiduje jego podział na okresy zajęć trwające 15 tygodni w semestrze, sesje egzaminacyjne w semestrze zimowym o długości 10 dni na studiach stacjonarnych i 16 na niestacjonarnych oraz 27 dniową sesję poprawkową, a w semestrze letnim 16 dniową sesję podstawową i 21 dniową poprawkową. Liczba egzaminów w sesji ograniczona jest do czterech i są one równomiernie rozłożone w czasie. Semestry przedzielone są okresem przerwy w zajęciach. Szczegółową organizację roku akademickiego określa dziekan po zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego. Zajęcia na studiach stacjonarnych prowadzone są od poniedziałku do piątku z różnym rozkładem w trakcie dnia od godziny 8.00 do godzin popołudniowych. Zajęcia odbywają się w najczęściej blokach 2-godzinnych. Natomiast na studiach niestacjonarnych zajęcia organizowane są w ramach 10-11 zjazdów w semestrze i odbywają się od godziny 8.00 do godzin popołudniowych. Zajęcia odbywają się z reguły w blokach 3-godzinnych. Plany zajęć dostępne są dla studentów w Wirtualnej Uczelni. Studenci otrzymują informacje o wynikach zaliczeń i egzaminów w terminie 10 dni od ich przeprowadzenia, także za pośrednictwem Wirtualnej Uczelni. Taka organizacja roku akademickiego obejmuje odpowiednio długi dla osiągnięcia założonych efektów uczenia się okres zajęć dydaktycznych. Rozplanowanie zajęć w trakcie semestrów i dni umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

W Uchwale nr 127/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia nie sformułowano żadnych zaleceń w odniesieniu do kryterium 2. Natomiast uczelnia w raporcie samooceny odniosła się do zaleceń zawartych w raporcie z poprzedniej oceny programowej. Treść zaleceń, opis ich realizacji oraz ocena realizacji zawarte są w poniższej tabeli.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w raporcie z oceny programowej	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
-----	---	---------------------------	--

1.	Wprowadzenie do programu studiów kursów realizowanych w języku obcym	Od roku akademickiego 2017/2018 kierunek ekonomia oferował studentom 2 specjalności anglojęzyczne: International Commerce (I st.) i Global Economy (II st.). Dodatkowo, na poziomie Uczelni rozszerzona została oferta przedmiotów swobodnego w różnych językach obcych. Zgodnie z zasadami Polityki dydaktycznej Uniwersytetu, jeśli specjalność nie uruchamia się przez trzy lata, powinna zostać wycofana z oferty programowej. Ze względu na niewielkie zainteresowanie studentów, w roku akad. 2020/2021 specjalności anglojęzyczne zostały wycofane.	zalecenie zrealizowane
2.	Zwiększenie liczby godzin zajęć z języka obcego	Wraz z wprowadzeniem nowej Polityki dydaktycznej na poziomie całej uczelni, programu kształcenia 2022/2023 obejmuje obowiązkowe 2 języki obce, w tym jeden angielski (poziomy od B1 do C1), drugi język do wyboru przez 4 semestry (na studiach stacjonarnych - 120 godzin na każdy język, na studiach niestacjonarnych - 60 godzin). Ponadto studenci obowiązkowo wybierają 2 przedmioty swobodnego wyboru realizowane w j. angielskim (na studiach I stopnia i II stopnia). Zmianie uległa również oferta przedmiotów swobodnego wyboru: - oferta obejmuje tylko przedmioty w języku angielskim (brak zainteresowania studentów wykładami w innych językach); - wprowadzono pulę SW w ramach dyscyplin dydaktycznych, co sprzyja przejrzystości.	zalecenie zrealizowane
3.	Przyznanie studentom możliwości kształcenia się w zakresie dwóch języków obcych	Na studiach I stopnia na czterech semestrach studenci realizują kształcenie w dwóch językach obcych: angielskim (każdy student) oraz innym (wybrany spośród języków: hiszpański, francuski, hiszpański, niemiecki, włoski i rosyjski) w zależności od preferencji studentów.	zalecenie zrealizowane
4.	Ewaluacja systemu przypisywania studentów do grup lektoratowych o określonym poziomie	Przy zapisach do grup językowych na określonym poziomie uwzględnia się wynik egzaminu maturalnego z języka obcego, wynik testu umożliwiającego studentom ocenę ich poziomu (dostępny na stronie uczelni), ankietę językową, w której student wybiera trzy języki obce i deklaruje poziom, którym jest zainteresowany oraz liczbę osób zainteresowanych nauką danego języka na określonym poziomie. W przypadku, kiedy student ma problemy z nauką języka z uwagi na wybór nieodpowiedniego poziomu, po konsultacji z lektorem, ma możliwość zmiany na grupę o innym poziomie (o ile taka grupa istnieje). Wszyscy studenci mogą uczestniczyć w konsultacjach z lektorami oraz brać udział w zajęciach w ramach oferty przedmiotów SW w językach obcych. Liczebność grup językowych jest określona Zarządzeniem Rektora.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe na studiach I i II stopnia są zgodne z kierunkowymi i zajęciowymi efektami uczenia się. Uwzględniają one aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej prowadzonej w Uczelni w tych dyscyplinach. Łączny nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się wyrażony w punktach ECTS przyjęty w programach studiów I i II stopnia jest zgodny z wymaganiami, a liczba punktów określonych dla poszczególnych zajęć jest właściwa. Liczba godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów pozwala na osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Udział punktów ECTS przypisanych do tych zajęć stanowi ponad połowę przyjętych dla całego programu studiów prowadzonych w formach stacjonarnych, co jest zgodne z wymaganiami. Sekwencja realizacji zajęć jest prawidłowa z punktu widzenia następstwa i powiązania treści programowych oraz umiejętności w ich ramach kształtowanych. Proporcje form zajęć na studiach I i II stopnia są prawidłowo dostosowane do ogólnoakademickiego profilu kształcenia. Studenci mają zapewnioną możliwość wyboru w szerokim zakresie zajęć a łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru spełnia wymagania określone w przepisach. W programie studiów I i II stopnia zostały uwzględnione zajęcia obejmujące treści programowe z dziedziny nauk humanistycznych z wymaganą liczbą punktów ECTS.

Do zajęć związanych z przygotowaniem studentów do działalności naukowej bądź udziałem w niej na studiach I i II stopnia została przyporządkowana ponad połowa punktów ECTS przyjętych dla całego programu. Program studiów I stopnia przewiduje naukę dwóch języków obcych. Na studiach II stopnia nie ma lektoratu i kształtowanie kompetencji w zakresie znajomości języka obcego oparte jest na zajęciach do wyboru prowadzonych w języku obcym. Program studiów nie przewiduje prowadzenia zajęć za pomocą metod i technik kształcenia na odległość. W okresie pandemii Uczelnia prowadziła nauczanie w trybie hybrydowym bądź zdalnym w sposób umożliwiający osiągnięcie efektów uczenia się.

Zajęcia na obydwu poziomach studiów prowadzone są w oparciu o szeroki zestaw metod dydaktycznych dostosowanych do poszczególnych zajęć. Wykorzystywane są nowoczesne metody i wspomagające je narzędzia i techniki pozwalające na osiągnięcie przez studentów wszystkich przyjętych dla poszczególnych zajęć i całych studiów efektów uczenia się. Metody kształcenia pozwalają na przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych lub udziału w nich. Metody kształcenia stosowane na lektoratach prowadzonych na studiach I stopnia pozwalają na nabycie przez studentów kompetencji językowych w zakresie posługiwania się fachowym językiem obcym na wymaganym poziomie odpowiednio B2. Natomiast na studiach II stopnia w ramach wykładów w języku obcym stosowane jest słownictwo specjalistyczne pozwalające na podniesienie kompetencji językowych. Metody i techniki kształcenia na odległość, poza okresem pandemii, wykorzystywane były jedynie pomocniczo. Program studiów I i II stopnia stwarza szerokie możliwości dostosowania procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Organizacja procesu nauczania umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz uwzględnia niezbędny czas na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się.

W programie kształcenia przewidziano obowiązkowe praktyki zawodowe. Treści programowe, umiejscowienie praktyk i miejsca ich odbywania zapewniają możliwość osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się. Praktyki organizowane są w oparciu o formalnie przyjęte dokumenty, ściśle opisujące procedury ich realizacji, weryfikacji efektów uczenia się i zaliczania. Drobne uchybienia sprawiły, iż sformułowane zostały stosowne rekomendacje.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji kandydatów na studia określone są w uchwałach Senatu w sprawie warunków, trybu i terminów przyjmowanych corocznie na kolejny rok akademicki odrębnie w odniesieniu do studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia. Proces rekrutacji prowadzi Uczelniana Komisja Rekrutacyjna z wykorzystaniem systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów. Kolejność rejestracji nie decyduje o przyjęciu na studia. Z zasadami i organizacją rekrutacji kandydaci mogą zapoznać się w dedykowanych im przewodnikach.

Przyjęcia kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia odbywają się na podstawie wyników egzaminu maturalnego w ramach limitu miejsc. Na pierwszy rok studiów może być przyjęty kandydat, który uzyskał co najmniej minimalną liczbę punktów ustaloną przez komisję rekrutacyjną. Podstawą kwalifikacji kandydatów jest suma punktów rekrutacyjnych z części pisemnej egzaminu maturalnego z dwóch przedmiotów, w tym języka obcego. Oceny te podlegają przeliczeniu na punkty rekrutacyjne z zastosowaniem wskaźników określonych w uchwale. Laureaci i finaliści wszystkich olimpiad stopnia centralnego przyjmowani są według zasad określanych w odpowiedniej uchwale Senatu podejmowanej na okres kolejnych 4 lat akademickich.

O przyjęcia na studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia na kierunek mogą ubiegać się kandydaci posiadający dyplom z tytułem zawodowym licencjata, inżyniera, magistra lub równorzędny. Kandydaci są kwalifikowani na studia na podstawie rankingu ocen na dyplomie. Uczelniana Komisja Rekrutacyjna ustala przy tym ocenę graniczą, poniżej której kandydat nie jest przyjmowany.

Tak określone warunki rekrutacji na studia I i II stopnia są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Są jednocześnie bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. W uchwałach rekrutacyjnych Senatu podjętych w 2021 r. na rok akademicki 2022/2023 nie były zawarte informacje o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Natomiast informacje takie są już zawarte w uchwale rekrutacyjnej na rok akademicki 2023/2024.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności zostały określone w Uchwale Senatu z 30 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się. Regulacje przyjęte w tym dokumencie są zgodne z postanowieniami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Postępowanie w tym zakresie prowadzą komisje powoływane przez dziekana. Rada ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia określa szczegółowy harmonogram potwierdzania efektów uczenia się na dany rok akademicki. Szczegółowe

zasady organizacji potwierdzania efektów uczenia się są dostępne na stronie Biura Zarządzania Dydaktyką.

Obowiązujące w Uczelni warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji tych efektów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. W ostatnich latach nie było przyjęć kandydatów w oparciu o tę procedurę.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zostały określone w Regulaminie studiów. Przewiduje on możliwość zaliczenia zajęć odbytych w innej uczelni, w tym zagranicznej. Studentowi przepisuje się taką liczbę punktów ECTS oraz liczbę godzin, jaka została przypisana do zajęć zaliczonych w innej uczelni. Warunkiem przeniesienia i uznania zajęć zaliczonych przez studenta w innej uczelni w miejsce punktów ECTS przypisanych zajęciom ujętym w programie studiów obowiązującym w Uniwersytecie jest stwierdzenie zbieżności efektów uczenia się. Decyzję w tym zakresie podejmuje dziekan na podstawie dokumentacji przedstawionej przez studenta. Rozwiązania te są trafne i zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów kierunku.

Zasady i procedury dyplomowania zostały określone w Regulaminie studiów oraz zasadach przeprowadzania egzaminów dyplomowych określonych w zarządzeniach Rektora. Regulacje te przewidują w szczególności, że promotorem i recenzentem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki legitymujący się co najmniej stopniem naukowym doktora. Promotorów proponują kierownicy katedr z grona ich pracowników. Studenci są informowani o tematyce prac prowadzonych przez poszczególnych promotorów. Student ma prawo wyboru promotora w ramach limitu miejsc określonego dla danego seminarium. Zasady i procedury dyplomowania zostały uszczegółowione w Zarządzeniu Rektora wydanym 30 września 2022 r., które określa wymogi formalne dla prac dyplomowych na studiach I i II stopnia. Wskazuje ono w szczególności, że tematyka prac dyplomowych powinna być związana z kierunkiem studiów i specjalizacją naukową promotora, określa wymagania dotyczące powoływanej literatury przedmiotu, strukturę i układ pracy, zasady jej formatowania i inne kwestie formalne. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor i recenzent wyznaczony przez dziekana. Praca dyplomowa jest sprawdzana przez promotora w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie wszystkich zajęć objętych programem studiów, uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS, uznanie pracy za samodzielną w JSA, pozytywna ocena pracy przez promotora i recenzenta. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powoływaną przez dziekana. W jej skład wchodzi dziekan lub prodziekan jako przewodniczący lub upoważniony przez niego nauczyciel akademicki ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, promotor i recenzent. W trakcie egzaminu dyplomowego student otrzymuje 3 pytania związane ze złożoną pracą dyplomową. Komisja ustala ocenę końcową studiów według algorytmu: 0,6 średniej ważonej ocen końcowych zajęć zaliczonych przez studenta, 0,3 oceny pracy dyplomowej oraz 0,1 oceny egzaminu dyplomowego.

Tak określone zasady i procedury dyplomowania są trafne, dostosowane do specyfiki ocenianego kierunku i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania określone zostały w takich dokumentach powszechnie obowiązujących w Uczelni, jak Polityka dydaktyczna, System jakości kształcenia oraz Regulamin studiów. Wprowadziły one wielostopniowy system sprawdzania i oceny efektów uczenia się na każdym etapie procesu nauczania. Obowiązuje wymóg informowania studentów przez prowadzącego zajęcia na pierwszych

z nich o programie zajęć, efektach uczenia się oraz sposobach ich weryfikacji i kryteriach oceniania. Szczegółowe informacje w tym zakresie zamieszczone są w kartach opisu zajęć dostępnych w systemie S4 oraz na platformie e-learningowej Google Classroom, wraz z materiałami dydaktycznymi przekazywanymi studentom.

Regulacje zasad weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania przyjęte w Regulaminie studiów oraz rozwiązania w tym zakresie odnoszące się do poszczególnych zajęć określone w kartach zajęć są prawidłowe i zapewniają równe traktowanie wszystkich studentów. Zajęcia kończą się wystawieniem oceny końcowej, która jest wpisywana do elektronicznych protokołów w Wirtualnej Uczelni. W przypadku, gdy zajęcia obejmują zarówno ćwiczenia, jak i wykłady, do protokołów zaliczeniowych z ćwiczeń wprowadzane są informacje o uzyskaniu zaliczenia lub jego braku. Ustalając ocenę końcową egzaminator uwzględnia wyniki studenta osiągnięte zarówno na ćwiczeniach, jak i na egzaminie - według odpowiedniego zapisu w karcie zajęć. Zasady i kryteria przeprowadzania weryfikacji efektów uczenia się są przejrzyste i podawane z odpowiednim wyprzedzeniem do wiadomości studentów. W przypadku oceny niedostatecznej studentowi przysługują zaliczenia/egzaminy poprawkowe. Student ma możliwość sprawdzenia swojej oceny końcowej w Wirtualnej Uczelni. Ma również prawo do wglądu do ocenionej pracy (w okresie dwóch tygodni od ogłoszenia ocen). W przypadku występowania sytuacji konfliktowych i wskazania przez studenta nieprawidłowości w przebiegu zaliczenia/egzaminu ma on prawo wystąpić o zaliczenie/egzamin komisyjny. Jednocześnie nauczyciele akademicki są zobowiązani do zapobiegania zachowaniom nieetycznym i niezgodnym z prawem w procesie weryfikacji osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się i reagowania na nie. Stosowane zasady zaliczeń i egzaminów zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Studenci otrzymują w odpowiednim terminie informację na temat uzyskanych wyników, jak i mają zapewniony wgląd do prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, a tym samym informację dotyczącą osiągnięcia przez nich efektów uczenia się na każdym etapie studiów.

W okresie pandemii Covid-19 i przejściem Uczelni w tryb kształcenia zdalnego, a następnie hybrydowego, nastąpiła odpowiednia zmiana niektórych metod weryfikacji efektów uczenia się. W rezultacie egzaminy, kolokwia oraz inne formy sprawdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów dostosowane zostały do zdalnego nauczania, z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi informatycznych, tj. platformy e-learningowej Google Workspace, a pomocniczo także z Moodle, Microsoft Teams. Za ich pomocą przeprowadzano testy czy też quizy dla weryfikacji efektów uczenia się. Stosowane w okresie pandemii metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantowały identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

Weryfikacja osiągnięcia przez studentów przyjętych dla kierunku i poszczególnych zajęć efektów uczenia się jest dokonywana na wszystkich etapach procesu nauczania. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania określone są dla każdego zajęcia w karcie zajęć. Stosowany jest szeroki zestaw metod dostosowanych do rodzaju zajęć i przyjętych dla nich efektów uczenia się. W przypadku wykładów najczęstszą formą sprawdzenia wiedzy i umiejętności studenta jest egzamin pisemny. Może mieć on formę testu jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pytań otwartych, eseju, rozwiązywania zadań. Na ćwiczeniach na ogół przeprowadzane są kolokwia pisemne, obejmujące pytania otwarte, testowe, zadania do rozwiązania. Kolokwia przeprowadzane są również z wykorzystaniem komputerów, gdy do sprawdzenia umiejętności konieczne jest korzystanie z odpowiednich narzędzi informatycznych. Prace zaliczeniowe mają formę projektów indywidualnych, projektów grupowych, raportów indywidualnych, raportów grupowych, referatów indywidualnych, referatów grupowych, studium przypadku rozwiązywanego

indywidualnie, studium przypadku rozwiązywanego w grupie, gry dydaktycznej przeprowadzanej w grupie, przygotowania materiału filmowego lub relacji filmowej, eseju. Metody te zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Umożliwiają one także sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności.

Bieżąca weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z języka obcego dokonywana jest na podstawie testów, quizów, różnych form prac pisemnych przygotowywanych indywidualnie lub zespołowo, wypowiedzi ustnych (indywidualnych i zespołowych) oraz udziału studentów w dialogach, studiach przypadku i grach symulacyjnych (spotkania biznesowe, negocjacje, rozmowy telefoniczne). Zajęcia kończą się egzaminem pisemnym z całości materiału przewidzianego programem studiów (zadania leksykalne i gramatyczne, zadania na rozumienie tekstu, w formie testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pytań otwartych, tłumaczenia). Metody te umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 przyjętym dla studiów I stopnia. Natomiast jak wskazano powyżej na studiach II stopnia nie ma lektoratów języka obcego i nie jest prowadzona weryfikacja poziomu jego opanowania co najmniej na poziomie B2+.

Rekomenduje się wprowadzenie rozwiązań pozwalających na sprawdzanie poziomu znajomości języka obcego na wskazanym poziomie.

Dowodami na osiągnięcie efektów uczenia się są prace pisemne w formie studiów przypadku, rozwiązań zadań, prezentacji multimedialnych, testów egzaminacyjnych, raportów z badań, projektów, sprawozdań z realizacji innych zadań zleconych przez prowadzących zajęcia. Dokumentacja osiągania efektów uczenia jest przechowywana przez wykładowców prowadzących dane zajęcia. Protokoły zawierające oceny zaliczeniowe i egzaminacyjne oraz protokoły egzaminów dyplomowych przechowywane są w dziekanacie. Prace dyplomowe gromadzone są w Archiwum Prac Dyplomowych. Badanie losów zawodowych absolwentów prowadzone jest przez Centrum Karier i Współpracy z Absolwentami. Badania prowadzone są z wykorzystaniem systemu ELA dla obydwu poziomów kształcenia i dwóch form studiów. Uwzględniają one takie kryteria, jak: czas poszukiwania pracy etatowej (w miesiącach), wynagrodzenie brutto, względny wskaźnik zarobków, bezrobocie oraz względny wskaźnik bezrobocia. Wyniki badań są dostępne na stronie [ela.nauka.gov.pl] oraz w formie szczegółowych raportów w CKiWA. Ostatnie zestawienie obejmuje wyniki badania absolwentów kierunku, którzy ukończyli studia w 2020 r.

Tematyka i rodzaj prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów i innych poddanych analizie była zgodna z sylabusami zajęć i dostosowana do poziomu i profilu studiów, przyjętymi dla kierunku i zajęć efektami uczenia się oraz dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany. Analizowane prace miały zróżnicowane formy: sprawdziany testowe, prace zawierające odpowiedzi opisowe, zadania obliczeniowe, raporty z badań, studia przypadku, projekty. Protokoły z zaliczeń i egzaminów wskazywały na zróżnicowanie ocen i właściwe odzwierciedlanie przez nie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Należy wskazać, że Uczelnia kierując się zaleceniem sformułowanym przez zespół oceniający w ramach poprzedniej oceny programowej podjęła działania zmierzające do zapewnienia zgodności tematów prac dyplomowych z efektami uczenia się określonymi dla kierunku ekonomia. Analiza tematów prac dyplomowych obronionych w roku akademickim 2021/2022 na studiach I i II stopnia wskazuje, że wszystkie odpowiadają dyscyplinom, do których został przyporządkowany kierunek studiów. Ich sformułowanie jest zgodne z ogólnoakademickim profilem studiów. Większość prac składała się z trzech rozdziałów, ale różniły się one objętością – ok. 50 stron na studiach I stopnia i ok. 100 stron na studiach II stopnia. Prace miały prawidłowy układ odpowiadający standardom tego typu opracowań – cel, hipotezy w pracach na studiach II stopnia, rozdziały o odpowiednio rozwiniętej strukturze

wewnętrznej oparte na przeglądzie literatury przedmiotu, rozdział zawierający wyniki badań empirycznych, zakończenie zawierające wnioski, bibliografia. Poziom merytoryczny ocenianych prac był dobry i bardzo dobry. Odpowiadał wymaganiom formalnym stawianym tego typu opracowaniom. Prace potwierdzały dobre przygotowanie studentów do pracy badawczej o charakterze naukowym. Oceny prac i oceny z egzaminu dyplomowego zawierały się w granicach 3,0 do 5,0 z jednoznaczną przewagą ocen dobrych i bardzo dobrych.

Studenci kierunku w latach 2017-2022 byli każdego roku autorami/współautorami kilku rozdziałów w pracach zbiorowych i monografiach oraz artykułów w czasopiśmie naukowych. Były to publikacje w języku polskim i angielskim. Opracowania te były przygotowywane pod opieką pracownika naukowego oraz w ramach kół naukowych. Jeden ze studentów był również współautorem raportu z badań naukowych. Prace te pod względem tematyki mieściły się w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

W Uchwale nr 127/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia nie sformułowano żadnych zaleceń w odniesieniu do kryterium 3. Natomiast uczelnia w raporcie samooceny odniosła się do zaleceń zawartych w raporcie z poprzedniej oceny programowej. Treść zaleceń, opis ich realizacji oraz ocena realizacji zawarte są w poniższej tabeli.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w raporcie z oceny programowej	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zapewnić zgodność tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów	Tematyka prac dyplomowych jest odzwierciedleniem efektów uczenia się określonych dla kierunku ekonomia.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia I i II stopnia spełniają wymagania formalne określone w przepisach prawa. Są one podawane z odpowiednim wyprzedzeniem do wiadomości osób zainteresowanych. Zapewniają bezstronne traktowanie kandydatów i stwarzają im równe szanse w podjęciu studiów. Przy kwalifikacji kandydatów uwzględnia się posiadaną przez nich wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów wprowadzone w Uczelni są zgodne z przepisami prawa. Zasady i procedury dotyczące uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni, w tym zagranicznej zapewniają możliwość ich identyfikacji oraz oceny adekwatności w zakresie odpowiadającym efektem

uczenia się określonym w programie studiów. Procedura dyplomowania uwzględnia wszystkie niezbędne elementy i zapewnia potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się zawarte w Regulaminie studiów zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość formułowania ocen oraz równe traktowanie studentów. Przewidziana jest możliwość adaptowania tych zasad do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przyjęto odpowiednie rozwiązania dotyczące postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz przekazywania studentom informacji zwrotnych o uzyskanych ocenach.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania są dostosowane do charakteru zajęć i zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Zapewniają w szczególności sprawdzenie opanowania umiejętności związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań naukowych bądź udziału w nich oraz znajomości języka obcego na poziomie B2. Brak jest pełnej weryfikacji kompetencji językowych na studiach drugiego stopnia. Regulacje wewnętrzne przyjęte w Uczelni na czas zawieszenia bezpośrednich form zajęć w związku z pandemią oraz udostępnione nauczycielom akademickim i studentom narzędzia komunikacji elektronicznej pozwalały na prawidłowe stosowanie metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się i skuteczne dokonywanie oceny pracy studentów. Zapewnione jest równe traktowanie wszystkich przystępujących do zaliczeń i egzaminów studentów i jednocześnie minimalizowane są zagrożenia niesamodzielnosci ich pracy.

Osiąganie przez studentów efektów uczenia się jest właściwie dokumentowane w formie prac etapowych i dyplomowych. Zakres wiedzy i umiejętności weryfikowanych za pomocą tych prac pozwala na potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się. Tematyka prac dyplomowych jest zgodna z kierunkiem studiów i dyscyplinami, do których został on przyporządkowany. Metodyka i treść prac jest dostosowana do poziomu studiów odpowiednio pierwszego i drugiego stopnia oraz ogólnoakademickiego profilu kształcenia. Prace dyplomowe w odpowiednim stopniu przygotowują absolwentów do prowadzenia działalności naukowej bądź udziału w niej.

Studenci kierunku są autorami bądź współautorami publikacji naukowych i posiadają inne osiągnięcia naukowe w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W roku akademickim 2021/2022 na kierunku zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez 102 nauczycieli akademickich (bez lektorów i nauczycieli WF), w tym 99 na podstawowym miejscu pracy, co stanowi 97 % ogółu kadry. W roku akademickim 2021/2022 w obsadę zajęć zaangażowanych było: 46 nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora

habilitowanego, 45 ze stopniem naukowym doktora oraz 11 magistrów. Na kierunku stosunek liczby studentów do liczby prowadzących zajęcia (z wyjątkiem osób prowadzących zajęcia z języków obcych i wychowania fizycznego) w roku akad. 2021/2022 wyniósł 5,8/1 (592 studentów) / 102 prowadzących).

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich związany jest z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest ten kierunek. Dominujący udział pracowników łączących pracę naukową z zajęciami dydaktycznymi pozytywnie wpływa na poziom merytoryczny tych zajęć oraz na aktualność omawianej tematyki zarówno z punktu widzenia naukowego jak i zastosowań w praktyce gospodarczej. Ponadto poszczególni pracownicy aktywizują studentów włączając ich w badania naukowe m.in. za pośrednictwem kół naukowych. Publikacje studentów za okres 2017-2022 wyniosły 37 artykułów, w tym w czasopiśmie punktowanych. Należy dodać, że Uniwersytet umożliwia publikowanie artykułów w uczelnianym czasopiśmie dedykowanym studentom i młodym naukowcom „Academic Review of Business and Economics”.

Zatrudnianie na stanowiska nauczycieli akademickich odbywa się w trybie konkursowym. Ważnym elementem polityki kadrowej jest okresowa ocena nauczycieli akademickich, która ma miejsce nie rzadziej niż raz na dwa lata. Obejmuje ona ocenę w systemie punktowym aktywności pracownika w sferze naukowej, naukowo-badawczej, dydaktycznej (w tym za podnoszenie kompetencji zawodowych) oraz organizacyjnej.

W listopadzie 2019 r. Uczelnia otrzymała wyróżnienie "HR Excellence in Research". Jest ono nadawane przez Komisję Europejską i odzwierciedla zaangażowanie Uniwersytetu w doskonalenie polityki kadrowej w tym zapewnienie uczciwych i przejrzystych procedur rekrutacji i oceny zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Europejskiej Karcie Naukowca* oraz *Kodeksie postępowania przy rekrutacji pracowników*.

W Uczelni powołano Zespół ds. Równości Płci oraz Pełnomocnika Rektora ds. równego traktowania, przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji. Pożądane postawy i wzorce postępowania pracowników zostały opisane w *Kodeksie etyki Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach*. W roku 2022 wprowadzono również *Plan Równości Płci w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach na lata 2022-2025*. Uniwersytet zatrudnia dwóch psychologów, którzy oferują pomoc i wsparcie nie tylko studentom ale też pracownikom. W roku 2019 nauczyciele akademicy mieli możliwość udziału w spotkaniu z psychologiem, którego tematem był problem wypalenia zawodowego. W okresie pandemii i zdalnego prowadzenia zajęć, psychologowie pełnili dyżury telefoniczne, a od kwietnia 2022 wznowiono dyżury stacjonarne.

Do podnoszenia kompetencji kadry kierunku przyczyniają się prowadzone badania naukowe. Od 2017 r. - 27 osób spośród kadry kierunku uzyskało awans naukowy, w tym: 2 osoby tytuł naukowy profesora, 18 osób stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 7 osób stopień naukowy doktora. Elementem aktywności naukowej kadry jest udział w uzyskaniu w dyscyplinie ekonomii i finansów oceny parametrycznej B+

W celu doskonalenia umiejętności dydaktycznych kadry Dział Doskonalenia Jakości Kształcenia prowadzi badania dotyczące studenckiej oceny zajęć prowadzonych na kierunku, a także przygotowuje analizy, raporty i sprawozdania dotyczące wyników. Badanie ocen zajęć dydaktycznych prowadzone jest przy użyciu platformy Sphinxonline. Wyniki badania są uwzględniane w ocenie pracowniczej.

Uczelnia dba o rozwój kompetencji dydaktycznych kadry. W czasie pandemii pracownicy uczestniczyli w szkoleniu „Bezpieczeństwo Pracy Zdalnej” dotyczącego bezpieczeństwa informatycznego a także w szkoleniach z zakresu narzędzi informatycznych wykorzystywanych w nauczaniu zdalnym prowadzonych przez Centrum Informatyczne, w tym składników pakietu Google Workspace. Oprócz

udziału w kursach i szkoleniach organizowanych przez Uniwersytet pracownicy poszerzają kompetencje również we własnym zakresie.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	brak		

W Uchwale nr 127/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia nie sformułowano żadnych zaleceń w odniesieniu do kryterium 4.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące do wszechstronnego doskonalenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia posiada bardzo rozbudowaną i nowoczesną bazę dydaktyczną. Uczelnia istnieje już od 85 lat, a w obecnej lokalizacji już 75 lat. Zajęcia dydaktyczne na kierunku odbywają się w ośmiu budynkach, ale studenci mogą korzystać z zasobów dydaktycznych i zaplecza socjalnego we wszystkich

16 obiektach zlokalizowanych w Katowicach, a w szczególności z Centrum Nowoczesnych Technologii Informatycznych (CNTI) oraz Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej (CINiBA). W budynkach dydaktycznych Uczelni znajduje się 6 auli, 27 sal informatycznych, 41 sal wykładowych, 77 sal ćwiczeniowych. Studenci posiadają także dostęp do dwóch sal sportowych i basenu.

Infrastruktura dydaktyczna jest systematycznie modernizowana. Obecnie trwają prace nad przeznaczeniem na cele dydaktyczno- naukowe terenu pozostałego po wyburzeniu budynku D. Przy obiektach Uczelni dostępne jest 676 miejsc parkingowych zarówno dla pracowników, jak i studentów, w tym 15 miejsc przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnością. Władze Uczelni w miarę możliwości finansowych i technicznych dostosowują bazę dydaktyczną do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. W budynku A ulokowano siedzibę Centrum Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz Organizację Studencką Osób Niepełnosprawnych. W budynku N utworzono 2 stanowiska dla osób niewidomych i niedowidzących. Do potrzeb osób z niepełnosprawnościami dostosowano również budynek i wyposażenie CINiBA oraz Biblioteki Specjalistycznej wraz z czytelnią multimedialną. Na wyposażeniu Biura Technicznego zabezpieczającego obsługę procesu nauczania znajdują się dwa zestawy systemu komunikacji bezprzewodowej (system FM) wspomagające słyszenie dla osób niedosłyszących. Władze Uczelni planują dalsze prace modernizacyjne w budynkach, co pozwoli na pełne przystosowanie do potrzeb osób z różnymi typami niepełnosprawności.

Obiekty Uczelni posiadają stały dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej. Uczelnia jest przyłączona szybkim łączem (2x10Gbps) do Śląskiej Akademickiej Sieci Komputerowej, co pozwala na dostęp do Internetu. Uczelnia wykorzystuje 30 serwerów obsługujących procesy dydaktyczne i badania naukowe. W budynku CNTI zorganizowano Zespół Uczelnianych Laboratoriów Informatycznych (ZULI). We wrześniu 2019 r. uruchomione zostały dwie nowe oraz zmodernizowano dwie istniejące pracownie komputerowe w budynku A.

Uczelnia w swoich laboratoriach posiada oprogramowanie, które instalowane jest na różnych wariantach systemu operacyjnego Windows. Zdecydowana większość oprogramowania może być jednocześnie wykorzystywana przez dowolną liczbę studentów, jedynie kilka programów ma określony limit licencji. Spośród 106 programów, dostęp do 77 jest darmowy. Oprogramowanie podlega corocznemu audytowi, w trakcie którego jest aktualizowane i unowocześniane zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez kadrę dydaktyczną. Studenci kierunku na zajęciach korzystają m.in. z oprogramowania: Gretl, Impuls Evo, R, SQL Server, XAMMP, ACL, Power BI Desktop, MS Office, Statistica, SPSS (PS Imago). Na podstawie sugestii pracowników i studentów menedżer kierunku może zgłaszać potrzeby w zakresie sprzętu i oprogramowania do Dyrektora Centrum Informatycznego. Studenci mogą także korzystać po zajęciach z oprogramowania zainstalowanego w laboratoriach komputerowych.

Od czasu wprowadzenia nauczania w trybie zdalnym podstawowym kanałem kontaktów ze studentami, są rozwiązania G-suite, w tym Classroom oraz platforma Moodle, która umożliwia weryfikowanie efektów uczenia się na odległość. Ponadto Centrum Informatyczne UE dostarcza studentom możliwość bezpłatnego wypożyczenia oprogramowania: Microsoft Imagine, Office 365, SPSS, Statistica, SAS.

Studenci mają dostęp do specjalistycznych publikacji naukowych, podręczników, czasopism, zarówno krajowych jak i zagranicznych, za pośrednictwem dwóch bibliotek: Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej – CINiBA (wspólna z Uniwersytetem Śląskim) oraz własna Biblioteka Specjalistyczna w CNTI, w tym jej Filii w Rybniku, a także poprzez zdalny dostęp do elektronicznych zasobów licencyjnych.

Biblioteka Główna zlokalizowana jest w budynku CINiBA, gdzie wraz z Biblioteką Uniwersytetu Śląskiego tworzy system informacyjno-biblioteczny obydwu śląskich Uczelni. Nauczyciele akademicy

i studenci mogą korzystać ze wszystkich typów dokumentów w formie tradycyjnej i elektronicznej, tj. książek, czasopism, baz danych, materiałów audiowizualnych, multimedialnych, w tym ze zbiorów dostosowanych do specjalnych grup użytkowników (np. osób z niepełnosprawnością). CINIŁA dysponuje łącznym księgozbiorem ponad 1 miliona woluminów oraz elektronicznych źródeł informacji. Centrum zapewnia swoim użytkownikom tzw. „wolny dostęp” do zbiorów i oferuje 156 stanowisk komputerowych (w tym także dostosowanych do potrzeb czytelników z niepełnosprawnością ruchową i wzrokową). Czytelnicy mogą zwracać książki do biblioteki poprzez tzw. wrzutnię, zlokalizowaną na zewnątrz budynku i czynną 24 godziny na dobę, co jest dużym ułatwieniem dla wypożyczających.

Księgozbiór Biblioteki Głównej liczy 313 593 wolumenów wydawnictw zwartych i ciągłych/czasopism (stan na 31.12.2021 r.). Studenci kierunku mają dostęp do literatury z zakresu statystyki, matematyki, ekonometrii, prognozowania, ekonomii i finansów. Szczegółowo dostępność literatury z poszczególnych obszarów tematycznych zaprezentowano w załącznikach do raportu samooceny. Literatura z zakresu ekonomii jest następująca: 3386 pozycji w języku polskim oraz 479 w pozycji w języku angielskim. Spośród materiałów elektronicznych dla studentów kierunku najczęściej wykorzystywana jest baza danych serwisów ProQuest. Dostępna literatura obejmuje piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania oraz liczby studentów. Książki i czasopisma elektroniczne dostępne są w ramach prenumerowanych przez Bibliotekę baz danych, takich jak: Cambridge Journals, EBSCO, Emerald Management 210, EMIS – baza statystyczno-faktograficzna poświęcona rynkom wschodzącym, IBUK, JSTOR, OECD Library, Oxford Journals, ProQuest, ScienceDirect – serwis czasopism elektronicznych wydawnictwa Elsevier, Scopus, SpringerLink, Web of Science oraz Wiley. Na podstawie analizy dostępności zasobów bibliotecznych za pośrednictwem najważniejszych z wymienionych baz danych wynika, że nauczyciele akademicki i studenci mają dostęp do ponad 500 tysięcy specjalistycznych źródeł literaturowych.

Monitorowanie stanu infrastruktury dydaktycznej i działania modernizujące są przeprowadzane przez specjalne jednostki organizacyjne Uczelni, tj. Zespół Technicznych Środków Dydaktycznych oraz Dział Wsparcia Procesu Dydaktycznego, a najintensywniejsze działania w tym zakresie przypadają na miesiące letnie, wolne od zajęć dydaktycznych. Z kolei uzupełnienia zasobów bibliotecznych następują w sposób ciągły poprzez wykorzystanie stałej zakładki na stronie biblioteki „Zaproponuj zakup”. Również infrastruktura informatyczna podlega procesowi stałego uzupełniania i aktualizowania, szczególnie w zakresie zgłaszanych przez nauczycieli akademickich potrzeb nowego oprogramowania wykorzystywanego podczas zajęć. Takie działania podejmowane są co roku w semestrze letnim, kiedy Kuratorzy kierunków zbierają zapotrzebowania w tym zakresie i przekazują je do realizacji do Centrum Informatycznego. Z kolei dobrymi przykładami wpływu studentów na udoskonalanie infrastruktury dydaktycznej może być uruchomienie tzw. „książkomatów” w szatni biblioteki, gdzie w okresie pandemii studenci mogą odebrać zamawiane książki ze skrzynek na podstawie podanego kodu. Również Centrum Informatyczne wprowadziło innowacje dostosowując system udostępniania programów komputerowych do potrzeb studentów i zajęć zdalnych w okresie pandemii (np. poprzez tzw. zdalne pulpity, tj. możliwość korzystania z komputerów uczelnianych poprzez połączenia wirtualne).

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane /
-----	---	---------------------------	---

			<i>zalecenie niezrealizowane)</i>
1.	brak		

W Uchwale nr 127/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia nie sformułowano żadnych zaleceń w odniesieniu do kryterium 5.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci korzystają z rozbudowanej i nowoczesnej infrastruktury dydaktycznej. Posiadana baza dydaktyczna i naukowa, zasoby biblioteczne oraz sprzęt i oprogramowanie informatyczne sprzyjają osiąganiu efektów uczenia się na ogólnoakademickim profilu kształcenia. Uczelnia systematycznie prowadzi modernizację infrastruktury dydaktycznej uwzględniając potrzeby zarówno nauczycieli akademickich jak i studentów, które są monitorowane i przekazywane za pośrednictwem menedżera kierunku.

Mocną stroną infrastruktury oraz pozostałych zasobów edukacyjnych są bogate i na bieżąco uzupełniane zbiory biblioteczne, a także bardzo dobre wyposażenie sal wykładowych i pracowni komputerowych.

Uczelnia systematycznie podejmuje działania mające na celu modernizację i rozwój infrastruktury dbając przy tym o ich dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami różnego typu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W zakresie projektowania i realizacji studiów na kierunku Uczelnia współpracuje z bankami, instytucjami zajmującymi się rynkami finansowymi, korporacjami transnarodowymi itp. Partnerem strategicznym kierunku jest firma GPRE Management sp. z o.o. (Globalwoth Poland Real Estate). Współpraca z Partnerem strategicznym obejmuje takie obszary, jak umożliwienie studentom kierunku *ekonomia* odbycia praktyki zawodowej, wsparcie merytoryczne dla studentów podczas pisania prac dyplomowych i wykłady gościnne. Wsparcie merytoryczne podczas pisania prac dyplomowych dotyczy udzielania wyjaśnień, umożliwienia prowadzenia ankiet i udostępniania materiałów zainteresowanym

studentom, co stanowi istotną pomoc w procesie tworzenia pracy. Stanowi to realizację zalecenia zawartego w raporcie z poprzedniej oceny programowej odnoszącego się do dalszego rozwijania współpracy z pracodawcami, szczególnie w zakresie ich aktywnego udziału w kształtowaniu oferty kształcenia i jej dostosowywaniu do rynku pracy, jak również udziału w samym procesie dydaktycznym. Ciałem, w ramach którego realizowana jest współpraca w obszarze projektowania i realizacji programu studiów, jest Rada Programowa. W ramach spotkań Rady Programowej dyskutowane są koncepcje kształcenia, możliwe kierunki rozwoju, zmiany programowe, ale też odbywa się opiniowanie i inicjowanie zmian w programie studiów, w tym w zakresie doboru przedmiotów specjalnościowych i form zajęć, opiniowanie opisu efektów uczenia się oraz profilu absolwenta kierunku, opiniowanie oferty specjalności w ramach programu studiów, analiza i ocena jakości kształcenia na kierunku w celu doskonalenia programu studiów. Przykładem wpływu opinii przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego na projektowanie programu studiów jest wprowadzenie przedmiotu *projekt konsultingowy* na studiach II stopnia, który znalazł się w programie studiów od roku akademickiego 2022/23.

W skład Rady wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym absolwenci kierunku, stanowiący doskonałe źródło informacji na temat dostosowania efektów ocenia się osiąganych w czasie studiów w konfrontacji z potrzebami rynku pracy. Obecnie w Radzie Programowej zasiadają przedstawiciele siedmiu firm i instytucji stanowiących interesariuszy zewnętrznych.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy. Prowadzona jest w oparciu o zawierane umowy.

Jedną z podstawowych form są umowy ramowe o współpracy w zakresie krajowych praktyk studenckich i/lub projektów badawczych skierowanych do studentów Uczelni, w tym studentów kierunku – zawarto 6 umów, w ramach których firmy zadeklarowały stałą współpracę w zakresie przyjmowania studentów na praktyki. Praktyki odbywane są również w oparciu o jednorazowe trójstronne umowy między Uczelnią, podmiotem przyjmującym i studentem. Załącznik VI-5 do raportu samooceny prezentuje 254 firmy i instytucje, w którym studenci kierunku odbyli praktyki zawodowe. Kolejną formą współpracy są umowy ramowe o współpracy w zakresie staży skierowanych do studentów i absolwentów – funkcjonują 3 stałe umowy stażowe. Ponadto w ramach programu POWER w płatnych stażach uczestniczyło 50 studentów kierunku.

Istotną formą współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są wykłady, webinaria, warsztaty organizowane dla studentów kierunku, a prowadzone przez praktyków. Przykładem jest pięć wykładów ekspertów zewnętrznych dla kierunku zrealizowanych w ramach projektu POWER.

Taka działalność jest też charakterystyczna dla działalności kół naukowych przypisanych do kierunku, a także w ramach współpracy z partnerem strategicznym.

Inną formą są działania w zakresie wsparcia w wejściu na rynek pracy oraz aktywizacji zawodowej studentów, absolwentów i doktorantów. Przedstawiono wykaz 33 firm i instytucji partnerskich, przy czym umowy z nimi dotyczą całej Uczelni, w tym kierunku.

Kolejna forma to współpraca w ramach Programu System Przywilejów Absolwenta (SPA), której wynikiem są warsztaty, szkolenia, spotkania edukacyjno-doradcze realizowane np. w ramach autorskich, cyklicznych projektów („Akademia Kariery” – 46 szkoleń w latach 2017-2022, prowadzonych przez firmy współpracujące, „Akademia Biznesu” – 27 szkoleń w latach 2017-2022 i inne bezpłatne dla studentów wydarzenia z zakresu rozwoju zawodowego), stałe oferty praktyk dedykowane każdemu z kierunków, programy stażowe, benefity dla posiadaczy Karty SPA, oferty rekrutacyjne (oferty pracy, wolontariatu, umowy zlecenia itd.), dni otwarte firm i wizyty studyjne. Przykładem wizyt studyjnych są na przykład 3 wizyty odbyte przez studentów kierunku w ramach

projektu POWER w latach 2019-2021, w tym jedna w czasie pandemii z wykorzystaniem narzędzi online.

Obsługą tych wszystkich działań zajmuje się Centrum Karier i Współpracy z Absolwentami.

Wszystkie te działania przekładają się na nawiązywanie relacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w ramach poszczególnych kierunków.

Monitorowaniem realizacji programu kształcenia zajmuje się Rada Programowa, która również dokonuje okresowych przeglądów programów oraz dyskutuje i opiniuje proponowane przez Kuratora kierunku zmiany. Ponadto akceptacja przez Radę corocznego *Raportu Kuratora z podjętych działań strategicznych* jest warunkiem przyjęcia go przez Radę ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia.

Ocena skuteczności współpracy z interesariuszami zewnętrznymi polega na analizie jej przebiegu, na przykład uzyskaniu informacji o tym, czy studenci korzystają z ofert praktyk Programu Krajowych Praktyk Studenckich dedykowanych studentom poszczególnych kierunków. Gdyby któryś z podmiotów miał problem z utrzymaniem standardów współpracy (utrudniony kontakt, nieterminowość, brak zaangażowania), przewidziane jest podejmowanie działań naprawczych.

Uczelnia w oparciu o dostępne narzędzia (takie jak: Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, newsletter z Instytutu Monitorowania Mediów) monitoruje losy absolwentów i chętnie upublicznia informacje o ich sukcesach. Na stronie internetowej Uczelni prezentowane są wywiady z absolwentami. Wszystko to dowodzi, że współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest poddawana okresowo analizie, a wnioski służą doskonaleniu działań w obszarze poszukiwania kolejnych, odpowiednich partnerów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

W Uchwale nr 127/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia nie sformułowano żadnych zaleceń w odniesieniu do kryterium 6. Natomiast uczelnia w raporcie samooceny odniosła się do zaleceń zawartych w raporcie z poprzedniej oceny programowej. Treść zaleceń, opis ich realizacji oraz ocena realizacji zawarte są w poniższej tabeli.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Dalsze rozwijanie współpracy z pracodawcami, szczególnie w zakresie ich aktywnego udziału w kształtowaniu oferty kształcenia i jej dostosowywaniu do rynku pracy, jak również udziału w samym procesie dydaktycznym	W ramach funkcjonowania kierunku <i>ekonomia</i> rozwinięto współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym w odniesieniu do dokonywania zmian w programie studiów i doskonalenia jego realizacji. Współpraca ta realizowana jest w ramach funkcjonowania Rady Programowej, w której uczestniczą przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto pozyskano partnera strategicznego, który deklaruje gotowość zaangażowania się zarówno w proces konsultacyjny, jak i proces dydaktyczny. Rozszerzono również zakres współpracy z	zalecenie zrealizowane

		otoczeniem społeczno-gospodarczym w formie wykładów gościnnych, webinarów i warsztatów dla studentów kierunku prowadzonych przez praktyków gospodarczych.	
--	--	---	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W ramach kierunku Uczelnia prowadzi współpracę z interesariuszami zewnętrznymi reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze, których profil jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany. Ponadto ich rodzaj i zakres działania zgodny jest z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca ta jest prowadzona systematycznie i przybiera różnicowane formy. Są to między innymi praktyki zawodowe, płatne staże, wizyty studyjne i inne - adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Na kierunku nie są prowadzone formalne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów. Wynika to z nastawienia na rozwój naukowy kierunku o profilu ogólnoakademickim oraz uwarunkowań miejscowych, pozwalających na podejmowanie działań w oparciu o bezpośrednie relacje z otoczeniem biznesowym. Dużą wagę Uczelnia przywiązuje do budowania relacji z absolwentami Uczelni i monitorowania ich losów. Brak formalnych regulacji nie jest przeszkodą w podejmowaniu działań mających na celu budowanie trwałych relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym i wykorzystywanie ich do rozwoju i doskonalenia programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Główne cele internacjonalizacji Uniwersytetu przedstawione zostały w *Strategii Rozwoju* i związane są z rozwijaniem międzynarodowych sieci, realizowaniem projektów badawczych oraz umiędzynarodowieniem oferty dydaktycznej Uniwersytetu.

Jednostką administracyjną wspierającą realizację tych celów jest Biuro Współpracy Międzynarodowej. Do zadań Biura należy organizacja i koordynacja działań związanych z realizacją współpracy międzynarodowej w dziedzinie kształcenia, badań naukowych i rozwijania relacji z uczelniami i instytucjami zagranicznymi.

Proces umiędzynarodowienia realizuje się między innymi przez udział studentów i kadry akademickiej (pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych) w programach mobilności międzynarodowej. Obecnie Uczelnia koordynuje następujące programy międzynarodowe: *Erasmus+with Programme Countries* wyjazdy na studia i praktyki, *Erasmus+ with Partner Countries*, *PO WER Program* wyjazdy na studia i praktyki, *CEEPUS Program* oraz *Double Degree & Erasmus+* oraz wyjazdy na studia w ramach umów bilateralnych i na praktyki w ramach umów trójstronnych. Szeroki wykaz partnerów zagranicznych Uczelni przedstawiono w raporcie samooceny.

W latach 2019 – 2022 siedemnastu studentów kierunku wyjeżdżało w ramach programu Erasmus+. Realizacja mobilności kadry dydaktycznej kierunku obejmuje działalność dydaktyczną, działalność naukowo-badawczą, uczestnictwo w międzynarodowych konferencjach naukowych i dydaktycznych, a także aktywność naukową związaną z pozostałą działalnością (np. wyjazdy projektowe i studyjne). W latach 2020 - 2021 pracownicy uczestniczyli przede wszystkim w wydarzeniach on-line. W latach 2019-2022 w ramach wyjazdów ERASMUS+ CEEPUS zrealizowano 16 wyjazdów kadry dydaktycznej kierunku, a w ramach międzynarodowych konferencji naukowych było 19 udziałów (wyjazdy) oraz 36 udziałów on-line. Natomiast przyjechało 21 zagranicznych wykładowców.

Umiędzynarodowienie kształcenia na kierunku ekonomia wyraża się także w podejmowaniu studiów przez cudzoziemców. W latach 2019-2022 studiowało 24 studentów zagranicznych

Pandemia koronawirusa wpłynęła na spadek liczby wyjazdów i przyjazdów zagranicznych, ale znacząco wzrosła liczba aktywności w formie zdalnej, takich jak konferencje, krótkoterminowe programy dydaktyczne oraz wykłady gościnne dla studentów.

Studenci kierunku uczestniczą w lektoratach z dwóch języków obcych. Zajęcia realizowane są przez *Centrum Języków Obcych* i trwają przez pierwsze cztery semestry studiów I stopnia. Zgodnie z programem studiów obowiązującym do roku akademickiego 2021/22, studenci muszą zrealizować minimum 1 przedmiot swobodnego wyboru w języku obcym, zarówno na studiach I, jak i II stopnia. Natomiast od roku 2022/23 zgodnie z wymogami *Polityki dydaktycznej Uniwersytetu*, liczbę obowiązkowo wybieranych przedmiotów SW w języku angielskim zwiększono do dwóch na obu stopniach studiów.

W ramach podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia w Uczelni organizowane są krótkoterminowe programy dydaktyczne, tj. *International Week* oraz *Intensive Programme*. W ramach *Reserch Seminar Days-Exploring New Frontiers in Economics, Finance and Management* wykłady prowadzą zaproszeni goście z zagranicy.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Brak zaleceń		

W Uchwale nr 127/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia nie sformułowano żadnych zaleceń w odniesieniu do kryterium 7.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Główne cele internacjonalizacji wynikają ze *Strategii Rozwoju* i związane są z rozwijaniem międzynarodowych sieci, realizowaniem projektów badawczych oraz umiędzynarodowieniem oferty dydaktycznej Uniwersytetu. Proces umiędzynarodowienia wspiera Biuro Współpracy Międzynarodowe, który realizowany jest przez udział studentów i kadry akademickiej (pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych) w programach mobilności międzynarodowej.

W latach 2019 – 2022 aż 17 studentów kierunku wyjeżdżało w ramach programu ERASMUS+. Realizacja mobilności kadry dydaktycznej obejmuje działalność dydaktyczną, działalność naukowo-badawczą, uczestnictwo w międzynarodowych konferencjach naukowych i dydaktycznych, a także aktywność naukową związaną z pozostałą działalnością (np. wyjazdy projektowe i studyjne). W latach 2020 i 2021 pracownicy uczestniczyli przede wszystkim w wydarzeniach on-line. W latach 2019-2022 w ramach wyjazdów ERASMUS+ CEEPUS zrealizowano 16 wyjazdów kadry dydaktycznej kierunku, a w ramach międzynarodowych konferencji naukowych było 55 udziałów (wyjazdy i udziały on-line).

Umiędzynarodowienie kształcenia wyraża się także w podejmowaniu studiów przez cudzoziemców. W latach 2016-2021 studiowało 24 studentów zagranicznych

Pandemia koronawirusa wpłynęła na spadek liczby wyjazdów i przyjazdów zagranicznych, ale znacząco wzrosła liczba aktywności w formie zdalnej, takich jak konferencje, krótkoterminowe programy dydaktyczne oraz wykłady gościnne dla studentów.

Studenci kierunku uczestniczą w lektoratach z dwóch języków obcych oraz muszą zrealizować minimum 2 wykłady swobodnego wyboru w języku obcym, zarówno na studiach I, jak i II stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie o charakterze i kompleksowym w trakcie całego procesu uczenia się. Znaczna większość elementów wsparcia studentów zawiera się w zwartych systemach organizacyjnych całej Uczelni. Skutkiem tego jest zapewnianie odpowiednich i równych zasad oferowania wsparcia dla wszystkich studentów w każdym z aspektów procesu nauczania. Pomoc studentom kierunku przybiera bardzo zróżnicowane formy, które nie ograniczają się jedynie do wsparcia materialnego, ale także obejmują wsparcie organizacyjne czy merytoryczne. Wsparcie to

przebiega również z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, takich jak platformy do kontaktu z nauczycielami akademickimi czy narzędzia informatyczne do przekazywania wiedzy.

Z racji ogólnoakademickiego profilu studiów, z perspektywy studenckiej wsparcie Uczelni obejmuje także przygotowania do działalności naukowej. W sferze merytorycznej oraz organizacyjnej wsparcie to przebiega w ramach m.in. szeroko rozwiniętego programu mentorskiego „Indywidualnych Ścieżek Edukacyjnych” (ISE). Program ISE umożliwia wybranym studentom realizowanie indywidualnych programów studiów, które podlegają uzgodnieniu z mentorem danego studenta. Funkcję opiekuna studenta może pełnić jedynie nauczyciel akademicki, który przeszedł odpowiednie (40-godzinne) szkolenie w tym zakresie, a jego pomoc obejmuje szereg kwestii, m.in. prowadzenie kilkugodzinnych tutoriali dla studenta-ucznia czy też wspólne realizowanie zadań związanych z zainteresowaniami naukowymi studenta – m.in. pisanie artykułów naukowych czy tworzenie grupowych projektów. Powyższe obowiązki studenta i mentora w ramach programu sprzyjają działaniu na rzecz jakości kształcenia w Uczelni oraz zapewniają odpowiednie wsparcia studentom realizującym własne ścieżki kształcenia. Oprócz ww. programu w Uczelni działa także system tutoringowy, który ma zadanie wspierać i motywować studentów w realizacji działalności naukowej poprzez tworzenie indywidualnych ścieżek rozwoju.

Uczelnia wspiera studentów w zakresie korzystania z infrastruktury wykorzystywanej w ramach kształcenia przy użyciu metod i technik kształcenia na odległość. Centrum Informatyczne przygotowuje odpowiednie instrukcje do obsługi narzędzi e-learningowych w postaci poradników dla studentów dostępnych na stronie internetowej. Poradniki mają formę prezentacji treści do pobrania w PDF, ale także instrukcji w formie FAQ czy uruchomionego Help Desku, poprzez który można przesłać zapytanie związane z działaniem systemów informatycznych Uczelni. Do bieżącej pomocy związanej z nauczaniem zdalnym przygotowani są pracownicy wyżej wspomnianej jednostki. Uczelnia przewiduje także pomoc osobom wykluczonym cyfrowo poprzez możliwość udostępnienia sali komputerowej na potrzeby uczestnictwa w zajęciach.

Na kierunku wsparciem objęci są także studenci wybitni. W ramach wsparcia organizacyjnego w tym zakresie, na wniosek studenta, Uczelnia może wyrazić zgodę na realizację studiów w ramach wspomnianych już Indywidualnych Ścieżek Edukacyjnych czy programu tutoringowego. Dzięki umożliwianiu wybitnym studentom indywidualizacji procesu nauczania zgodnie ich zainteresowaniami, mogą oni realizować się w określonych przez nich dziedzinach.

Uwzględniono także odpowiednie wsparcie materialne studentów wybitnych w postaci licznych stypendiów zarówno uczelnianych, jak i zewnętrznych. Studenci zainteresowani działalnością naukową mają możliwość ubiegania się o dotacje w ramach dofinansowania projektów naukowych, a także stypendiów czy grantów na potrzeby działalności naukowej. Działający w uczelni program Uniwersytet Talentów umożliwia studentom pobieranie funduszy z Uczelni na rzecz udziału w konferencjach naukowych czy też szkoleniach przydatnych z uwagi na dalszy rozwój naukowy danej osoby. Poza konkursową formą przyznawania dotacji, Uczelnia stwarza możliwość ubiegania się o bieżące finansowanie publikacji czy uczestnictwa studentów zainteresowanych działalnością naukową w konferencjach naukowych.

Uczelnia aktywnie wspiera różne dodatkowe formy aktywności studentów. Studenci mogą rozwijać się w ramach aktywnych kół naukowych, w tym w kołach silnie związanych z kierunkiem, m.in. w Kole Naukowym Debata Ekonomiczne. Osoby studiujące mogą także skorzystać z poszerzania wiedzy z zakresu przedsiębiorczości. Jednostka Centrum Karier i Współpracy z Absolwentami obsługuje w tym zakresie studentów w ramach doradztwa zawodowego, w postaci spotkań grupowych, a także licznych projektów i warsztatów ułatwiających przygotowanie do wejścia na rynek pracy. W Uczelni studenci

mogą rozwijać swoje pasje także w zakresie sportu (w ramach AZS) czy pozostałych poza dydaktycznych aktywności, takich jak: Chór UE Katowice czy Zespół Pieśni i Tańca Silesianie.

Formy wsparcia na kierunku są przystosowane do zróżnicowanych grup studentów ze względu na ich stan czy potrzeby. Wsparcie w procesie nauczania dla osób z niepełnosprawnościami jest rozbudowane i przebiega w kilku aspektach. W aspekcie pozamaterialnym oferowana jest pomoc w ramach utworzonych instytucji: Centrum Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami oraz Pełnomocnika oraz Pełnomocnika Rektora ds. Osób ze Szczególnymi Potrzebami, które wspomagają studentów z niepełnosprawnością bieżącymi działaniami m.in. koordynując dostosowanie procesu nauczania. Osoby z niepełnosprawnością mogą także ubiegać się między innymi o: zmianę formy egzaminów i zaliczeń, wypożyczenie sprzętu niezbędnego w przypadku wybranych niepełnosprawności, korzystanie ze wsparcia tłumacza języka migowego czy z pomocy asystenta studenta. W ramach wsparcia materialnego studenci mogą ubiegać się o stypendium dla osób z niepełnosprawnością czy zapomogę.

W kwestii wsparcia studentów o zróżnicowanych potrzebach należy tutaj także ponownie przytoczyć indywidualizację procesu nauczania, ale za pośrednictwem Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS), która ma szeroki katalog wspomagania różnych grup studentów w procesie nauczania. IOS tym samym oferowany jest między innymi także osobom wychowującym dzieci, studentce w ciąży, osobom z niepełnosprawnościami, by mogli oni w odpowiedni sposób nabywać założone efekty uczenia się.

Uczelnia oferuje także rozbudowane wsparcie dla studentów zagranicznych – przyjeżdżających w ramach wymian międzynarodowych. W ramach jednostki Biura Współpracy Międzynarodowej UE Katowice świadczona jest bieżąca w zakresie studenckiej mobilności, w tym pomoc studentom cudzoziemcom. Na Uczelni ponadto istnieją przedsięwzięcia, takie jak program Uni Buddy zakładający opiekę studenta z Polski nad studentem przyjeżdżającym w pierwszych miesiącach studiowania. Dodatkowym projektem realizowanym z myślą o studentach przyjeżdżających to Welcome Point – centrum obsługi studentów z zagranicy pomagające w załatwianiu codziennych spraw związanych z funkcjonowaniem na Uczelni i w Katowicach.

Uczelnia do spraw studenckich podchodzi indywidualnie. Różnego rodzaju wnioski i skargi rozpatrywane są poprzez odpowiednio stworzone do tego zasady w Uczelni. Skargi i wnioski mogą być złożone w formie pisemnej, elektronicznej lub ustnej i przyjmowane są przez pracowników administracyjnych dziekanatu w celu dalszego rozpatrzenia. Ponadto na Uczelni funkcjonuje instytucja Rzecznika praw akademickich, który działa w Uczelni jako mediator i wspomaga społeczność akademicką przy rozwiązywaniu sytuacji spornych. Dodatkowo student chcący zgłosić skargę lub będący w sytuacji konfliktowej może skorzystać z pomocy samorządu studenckiego i poinformować o tym Rzecznika Praw Studenta, który ma za zadanie doradzać i interweniować w sprawach związanych z przestrzeganiem praw i obowiązków studenta w Uczelni.

W przypadku braku satysfakcjonującego rozwiązania problemu za pomocą wyżej wymienionych narzędzi, student może skorzystać także z ustawowych ścieżek rozwiązywania problemu – m.in. postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez rzeczników dyscyplinarnych, a także właściwego postępowania dyscyplinarnego dokonywanego przez odpowiednie komisje dyscyplinarne.

W Uczelni prowadzone są działania w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Władze Uczelni wdrożyły politykę przeciwdziałania dyskryminacji i molestowaniu w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach. Zarządzenie to określa zasady przeciwdziałania ww. zjawiskom oraz sposób postępowania w przypadku ich zaistnienia. Opracowano także Plan Równości Płci w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach obejmujący kwestie związane z dyskryminacją lub nierównym traktowaniem. Zgodnie z przekazaną dokumentacją powołany został także Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania, przeciwdziałania mobbingowi

i dyskryminacji, choć należy zaznaczyć, iż w szczególności jego zadania dotyczą wyłącznie pracowników instytucji.

Pomimo utworzenia mechanizmów zapewniających odpowiednie bezpieczeństwo studentom, Uczelnia niewystarczająco działa w zakresie informowania i edukowania studentów o przygotowanych procedurach w tym aspekcie. Uczelnia nie udostępnia widocznych i przystępnych informacji dotyczących ww. aspektów na swojej stronie internetowej, brakuje także realizowanych w tym zakresie szkoleń dla studentów czy kampanii informacyjnych. Potwierdza to także raport zawarty w Planie Równości Płci, w którym wśród rekomendacji respondentów ankiety pojawia się m.in. kwestia dotycząca szerszej promocji równego traktowania.

Rekomenduje się podjęcie działań w zakresie odpowiedniego informowania i promowania wśród studentów postaw prorównościowych, a także procedur i mechanizmów w zakresie dyskryminacji, przemocy i bezpieczeństwa studentów w murach Uczelni. Pozwoli to studentom na odpowiednie zapoznanie się z funkcjonującymi w Uczelni zasadami dotyczącymi bezpieczeństwa.

Poza wspomnianymi już aspektami i rekomendacją, Uczelnia w tym zakresie oferuje także inną istotną z perspektywy studenckiej pomoc. Studenci mają możliwość otrzymania wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego – każda osoba studiująca może zgłosić się do psychologa dostępnego bezpłatnie w ramach Uczelni. Pomoc realizowana jest w formie dyżurów, które odbywają się w formie zdalnej lub stacjonarnej.

Uczelnia motywuje studentów do osiągania dobrych wyników w procesie nauczania poprzez różnego rodzaju wsparcie. Dzięki istniejącemu systemowi stypendiów dla studentów zwiększa się w Uczelni aktywność naukową, artystyczną, sportową lub społeczną poprzez otrzymywanie dodatkowych punktów decydujących o przyznaniu wsparcia finansowego. Motywowanie to działa także poprzez komunikację mniej formalną – nauczyciele akademicy i opiekunowie roku zachęcają w bezpośrednich kontaktach studentów do prowadzenia badań i zdobywania jak najlepszych wyników w nauce.

Na kierunku kadra administracyjna jest odpowiednio przygotowana do wsparcia i obsługi spraw studenckich. Pracownicy biorą udział w szkoleniach, m.in. z zakresu: kompetencji miękkich, obsługi studentów z niepełnosprawnościami; kursy językowe w celu lepszej obsługi studentów z zagranicy. Ponadto organizowane są także wyjazdy szkoleniowe obejmujące kadrę wspierającą proces nauczania. Administracja dodatkowo udziela odpowiedniego wsparcia organizacyjnego zarówno poprzez elektroniczne systemy w Uczelni, jak i bezpośredni kontakt telefoniczny lub stacjonarny.

W Uczelni prężnie działa także Samorząd Studencki, który spełnia swoje ustawowe zadania – reprezentuje społeczność studencką w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych i kulturalnych. Uczelnia wspiera Samorząd Studencki materialnie poprzez wydzielone środki na sprawy studenckie. Przedstawiciele Samorządu włączani są także do ustawowych ciał kolegialnych, takich jak: Rada Uczelni czy Senat.

Samorząd Studencki jest postrzegany przez władze Uczelni jako partner w ramach działań projakościowych w różnych aspektach procesu nauczania. Przedstawiciele studenccy wchodzi tym samym nie tylko w skład gremiów podejmujących decyzje ws. procesu studiowania na kierunku, ale także i zespołów roboczych, takich jak: Rada Programowa Kierunku czy Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, które zajmują się projektowaniem zmian w zakresie programu studiów, wsparcia studentów czy procesu nauczania w ogóle.

Wsparcie Samorządu Studenckiego przebiega także w zakresie organizacyjnym – Uczelnia przekazuje do dyspozycji odpowiednio wyposażoną przestrzeń na potrzeby prac organów samorządowych.

Na Uczelni prowadzone są działania na rzecz przeprowadzania przeglądów wsparcia studentów, organizowane z ich udziałem. W związku z realizacją zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym prowadzona jest także okresowa ewaluacja kształcenia na odległość. W Uczelni istnieją nieformalne

procedury monitorowania, oceny i doskonalenia poszczególnych aspektów wsparcia studentów – ewaluacja dokonywana jest na bieżąco na podstawie informacji zwrotnej od studentów do władz Uczelni. Należy jednak wyraźnie zaznaczyć, iż przeglądy wsparcia studentów powinny przybrać formę systematyczną, stałą i zaplanowaną. W odróżnieniu od możliwości doraźnego zgłaszania problemów, przeglądy systemów wsparcia studentów powinny mieć charakter okresowej, cyklicznej ewaluacji. Rekomenduje się wdrożenie okresowych i systematycznych przeglądów wsparcia studentów przy ich udziale. Powinna być to przede wszystkim ewaluacja, która obejmuje możliwość oceny oferowanych przez Uczelnię form wsparcia studentów w procesie nauczania – systemów lub poszczególnych elementów wsparcia czy opieki studentów. Badania zadowolenia z oferowanego wsparcia powinny być prowadzone z uwzględnieniem studentów kierunku. Ewaluacja ta jest bardzo istotna z perspektywy dalszego doskonalenia licznie oferowanych przez Uczelnię elementów wsparcia studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	brak		

W Uchwale nr 127/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia nie sformułowano żadnych zaleceń w odniesieniu do kryterium 8.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie studentów kierunku w całym procesie nauczania, a także przygotowuje ich do wejścia na rynek pracy oraz – z uwagi na profil ogólnoakademicki ocenianego kierunku – do prowadzenia działalności naukowej. Liczne instrumenty wsparcia studentów oferowanego przez Uczelnię w aspektach organizacyjnych, finansowych, merytorycznych, a także w zakresie zdalnego nauczania świadczą o adekwatnym przygotowaniu systemu. Formy wsparcia studentów w Uczelni istnieją na zróżnicowanych płaszczyznach tworząc przy tym integralny system wsparcia. Procedury, za pośrednictwem których monitoruje się i ocenia poszczególne elementy wsparcia studentów oferowanego przez Uczelnię działają w zadowalający sposób, choć w systemie ewaluacji wskazuje się na potrzebę dodatkowych działań doskonalących w tym zakresie.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną ocenę spełniania tego kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

—

Zalecenia

—

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia posiada stronę internetową, w ramach której zamieszczane są wszelkie informacje dotyczące procesu nauczania. Cała strona jest dostępna bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem czy używanym przez użytkownika narzędziem do jego obsługi. Strona uczelniana jest czytelna, wszystkie informacje są łatwo dostępne, a treści zorganizowano w przystępnych dla studentów zakładkach. Informacje dostępne na stronie w zakładce „Studenci” obejmują także kwestie dotyczące wsparcia studentów w procesie nauczania – m.in. znajdują się tam materiały dotyczące wsparcia osób z niepełnosprawnościami czy stypendiów.

Strona jest odpowiednio dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a w szczególności dla osób słabowidzących lub niewidzących poprzez możliwość dostosowania rozmiaru czcionki na stronie WWW. Zamieszczone informacje na stronie są przystosowane także do potrzeb studentów cudzoziemców – Uczelnia udostępnia możliwość zmiany języka przedstawianych informacji na j. angielski.

Na stronie powiązanej z rekrutacją na studia zainteresowani przyszli studenci mogą znaleźć informacje dotyczące procesu rekrutacji na studia, w tym kompetencje oczekiwane od osób kandydujących, warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów oraz harmonogram rekrutacji, charakterystykę warunków studiowania, przyznawanych kwalifikacji i tytułów zawodowych, a także zasady dyplomowania. Strona internetowa związana z rekrutacją także jest przystosowana dla osób z niepełnosprawnościami.

Uczelnia udostępnia publicznie program studiów na kierunku, zgodnie z założonymi poziomami oraz formami, w ramach których prowadzone są studia. W programie studiów udostępnione informacje obejmują m.in.: informacje o poszczególnych zajęciach, w tym liczbie punktów ECTS, liczbie realizowanych godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich, a także forma zaliczenia, jak i cele przedmiotu i nabywane w ramach niego efekty uczenia się. W programie studiów uwzględniono także kierunkowe efekty uczenia się oraz charakterystykę systemu weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Dodatkowo na stronie umieszczono informacje dotyczące uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem szkolnictwa wyższego. W kartach opisu poszczególnych przedmiotów udostępnianych publicznie brakuje jednakże bardzo istotnych informacji, takich jak: metody nauczania i studiowania oraz związany z tym podział godzin realizowanych przez studenta stacjonarnie i w formie pracy własnej studenta, które muszą odpowiadać określonym punktom ECTS; treści przedmiotu (tj. poruszanych zagadnień), a także literatura obowiązkowa i zalecana.

Rekomenduje się udostępnienie publicznie pełnych kart opisu poszczególnych przedmiotów. Uczelnia powinna zapewniać publiczny dostęp do tego typu informacji nie tylko studentom po zalogowaniu się, ale także osobom z zewnątrz, co dodatkowo może się przysłużyć kandydatom na studia.

Informacje dostępne na stronie WWW przedstawiają także możliwości dotyczące wsparcia w zakresie wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość. Na stronie dostępna jest zakładka Centrum Informatyczne, w której znajdują się podstawowe informacje dla studentów dotyczące systemów elektronicznych Uczelni, a także liczne poradniki oraz Help Desk ułatwiający kontakt w zakresie problemów związanych z infrastrukturą zajęć realizowanych na odległość.

Na Uczelni prowadzone jest także monitorowanie aktualności, zrozumiałości i kompleksowości prezentowanych na stronie internetowej. Informacje są weryfikowane pod kątem zgodności z potrzebami różnych grup interesariuszy wewnętrznych – studentów oraz pracowników. Ewaluacja ta przebiega w dużej mierze poprzez organizowane spotkania ze studentami i pracownikami.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	brak		

W Uchwale nr 127/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia nie sformułowano żadnych zaleceń w odniesieniu do kryterium 9.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie bez ograniczeń dotyczących czasu, miejsca czy rodzaju używanego oprogramowania. Większość tych danych znajduje się na stronie podmiotowej Uczelni. Uczelnia udostępnia publicznie wszystkie materiały dotyczące procesu rekrutacji i procesu kształcenia, a także informuje o części elementów wsparcia studentów zapewnianych w instytucji. Uczelnia prowadzi ewaluacje w zakresie świadczenia wysokiej jakości usług związanych z dostępem do informacji.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną ocenę spełniania tego kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

—

Zalecenia

—

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zarządzanie jakością kształcenia w Uczelni realizowane jest zgodnie z koncepcją tzw. podwójnej pętli jakości, gdzie duża pętla jakości obejmuje partycypacyjny proces strategicznego zarządzania programami kształcenia w Uczelni, natomiast mała pętla jakości obejmuje proces operacyjnego zarządzania kształceniem i doskonalenia jakości z udziałem interesariuszy. Organizację i szczegółowe rozwiązania proceduralne w tym zakresie definiuje System Jakości Kształcenia przyjęty 23 lutego 2022 r. Zarządzeniem Rektora Nr 14/22 w sprawie wprowadzenia Systemu Jakości Kształcenia. Dokument ten zawiera ujęcie strukturalno-procesowe zarządzania jakością kształcenia. Kolejne jego fragmenty obejmują następujące zagadnienia:

1. Struktura Systemu Jakości Kształcenia

- Organizacja Systemu Jakości Kształcenia
- Uregulowania prawne – zewnętrzne i wewnętrzne

2. Zakres Systemu Jakości Kształcenia

2.1. Przygotowanie i przebieg procesu kształcenia

- Komunikacja z interesariuszami
- Projektowanie oferty dydaktycznej Uczelni
- Rekrutacja
- Kształcenie
- Wsparcie uczestników procesu kształcenia

2.2. Monitorowanie procesu kształcenia

- Weryfikacja osiągania efektów uczenia się
- Badanie opinii o procesie kształcenia
- Hospitacje zajęć na studiach I i II stopnia oraz w Szkole Doktorskiej
- Inne formy monitorowania procesu kształcenia

3. Doskonalenie Systemu Jakości Kształcenia

Najważniejszą rolę doradczą i koordynującą w procesie zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia pełni Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK) oraz Pełnomocnik Rektora ds. Zarządzania Jakością. Do zadań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia należy podejmowanie następujących działań:

1. ustalanie rocznego harmonogramu działań dla poszczególnych obszarów działania UKJK;
2. inicjowanie wewnętrznych uregulowań prawnych dotyczących doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie, w tym umożliwiających realizację celów zgodnych ze strategią Uczelni;
3. inicjowanie działań mających na celu wdrażanie rekomendacji pochodzących od zespołów akredytacyjnych krajowych i międzynarodowych;
4. nadzorowanie procesu badania opinii studentów, doktorantów oraz uczestników innych form kształcenia w Uniwersytecie, w tym procesu obsługi oraz Uczelnianego systemu do przeprowadzania badań ankietowych;
5. współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie doskonalenia jakości kształcenia;
6. inicjowanie działań mających na celu informowanie pracowników o wynikach podejmowanych działań z zakresu jakości kształcenia oraz badania opinii studentów, doktorantów i uczestników innych form kształcenia;

7. monitorowanie działań opartych na samodoskonaleniu;
8. opiniowanie raportów kuratorów kierunków oraz rekomendowanie dalszych działań;
9. powoływanie, w porozumieniu z Rektorem, zespołów eksperckich oraz powierzanie im zadań z określeniem terminów realizacji;
10. sporządzanie rocznego raportu z podjętych działań UKJK.

Z kolei do zadań Pełnomocnika Rektora ds. Zarządzania Jakością w szczególności należy:

1) w zakresie zarządzania jakością kształcenia:

- a) opracowanie, wdrażanie oraz nadzór nad elementami uczelnianego systemu zapewniania i oceny jakości kształcenia (ankietyzacja, hospitacje, ocena pracowników, rozwój interdyscyplinarności w nauczaniu);
- b) koordynowanie prac i współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi Uniwersytetu w zakresie działań związanych z zapewnianiem jakości kształcenia;
- c) współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi Uniwersytetu podczas akredytacji;
- d) angażowanie pracowników, studentów oraz przedstawicieli otoczenia w prace na rzecz zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia;
- e) ocena i wnioskowanie w sprawie bieżącego uzupełniania wyposażenia sal dydaktycznych i audytoryjnych w nowoczesne pomoce dydaktyczne wspierające proces kształcenia, a także wprowadzania i doskonalenia narzędzi informatycznych wykorzystywanych w nauczaniu zdalnym.

2) w zakresie Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji:

- a) promowanie w środowisku akademickim koncepcji i sposobów realizacji nauczania w oparciu o efekty uczenia się oraz zgodnie ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji;
- b) informowanie społeczności akademickiej o najważniejszych kwestiach dotyczących projektowania, nowelizowania i wdrażania programów kształcenia;
- c) współudział w przygotowywaniu projektów wewnętrznych aktów prawnych dotyczących projektowania, nowelizowania i wdrażania programów kształcenia;
- d) prowadzenie konsultacji dla osób zaangażowanych w proces tworzenia i nowelizowania programów kształcenia;
- e) bieżąca współpraca z kuratorami oraz menedżerami kierunków, w szczególności w zakresie zapewniania spójności programowej kierunków studiów;
- f) koordynowanie działań w zakresie potwierdzania efektów uczenia się w rozumieniu Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- g) współpraca z Centrum Informatycznym w administrowaniu systemem S4.

Wewnętrzne regulacje prawne, które określają kompetencje Pełnomocnika Rektora ds. Zarządzania Jakością oraz zadania Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia to Zarządzenie Rektora Nr 137/20 z dnia 26 października 2020 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Rektora ds. Zarządzania Jakością oraz Zarządzenie Rektora Nr 120/21 z dnia 14 września 2021 r. w sprawie ustalenia składu i określenia zakresu zadań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Oprócz szczebla ogólnouczelnianego polityka jakości kształcenia na kierunku podlega zarządzaniu na szczeblu Kolegium i na poziomie samego kierunku. Na poziomie Kolegium funkcjonuje Rada ds. spraw Dydaktyki i Jakości Kształcenia, której przewodniczy Dziekan Kolegium. Jest ona odpowiedzialna za monitorowanie procesu nauczania, zapewnianie pożądanej jakości kształcenia, jak również ewaluację kierunków studiów w ramach systemu doskonalenia jakości kształcenia w Kolegium Studiów. Organami odpowiedzialnymi za zarządzanie doskonaleniem jakości kształcenia na poziomie kierunku studiów są Kurator, Menedżer oraz Rada Programowa. Do obowiązków Kuratora kierunku należą m.in. działania związane z podejmowaniem istotnych decyzji dotyczących kierunku studiów oraz nadzorowanie jakości kształcenia. Z kolei Menedżer kierunku odpowiedzialny jest za działania operacyjne w zakresie

prowadzonego kierunku studiów, do których należą m.in. proponowanie modyfikacji w programie studiów i promocja kierunku. Menedżer współpracuje zarówno z Kuratorem kierunku, jak i Radą Programową, która dokonuje analizy i oceny jakości kształcenia na kierunku w celu podjęcia ewentualnych działań doskonalących. Przyjęte rozwiązania są prawidłowe.

Ważne regulacje prawne odnoszące się do wybranych obszarów polityki jakości kształcenia zawarto w następujących dokumentach:

1. Uchwała nr 159/2020/2021 Senatu z dnia 28 września 2021 r. Polityka dydaktyczna Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, studia pierwszego i drugiego stopnia;
2. Uchwała nr 110/2019/2020 Senatu z dnia 10 września 2020 r. zmieniająca uchwałę nr 129/2018/2019 Senatu z dnia 19 września 2019 r. w sprawie Systemu zarządzania kierunkami studiów w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach;
3. Zarządzenie Rektora Nr 48/20 z dnia 8 kwietnia 2020 r. w sprawie tworzenia oferty programowej na studiach I i II stopnia;
4. Zarządzenie Rektora Nr 137/19 z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu Rady do spraw Dydaktyki i Jakości Kształcenia w Szkole Studiów I i II stopnia w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach”;
5. Zarządzenie Rektora Nr 56/19 z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie wprowadzenia wzorów formularzy wymaganych w procesie tworzenia programów studiów.

Polityka jakości kształcenia uwzględnia wprowadzanie innowacji dydaktycznych oraz współczesnych rozwiązań informacyjno-komunikacyjnych, w tym kształcenia zdalnego.

Modyfikacja i zatwierdzanie programu studiów realizowane są w sformalizowany sposób. Program studiów na kierunku przechodzi ciągłą ewaluację, w której istotną rolę odgrywają preferencje interesariuszy. W procesie modyfikacji programów studiów brane są pod uwagę oczekiwania studentów, opinie nauczycieli akademickich, sugestie pracodawców, w tym członków Rady Programowej. Propozycje zmian zgłasza Kurator kierunku. Modyfikacje obejmują np. korektę celów i efektów uczenia się, sekwencji zajęć, zmian w punktacji ECTS i treści programowych. Nowe rozwiązania programowe są kierowane, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Programową, kierowane za pośrednictwem Dziekana do Rady ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia oraz Senackiej Komisji ds. Edukacji i po uzyskaniu pozytywnych opinii trafiają pod obrady Senatu, który podejmuje decyzję o przyjęciu lub odrzuceniu proponowanych zmian. Każdorazowo przy uchwalaniu programu studiów przez Senat korzysta on z opinii samorządu studenckiego. Stwierdza się, że wypracowane i implementowane rozwiązania posiadają modelowy charakter oraz, że są szczególnie przydatne na kierunkach cechujących się masowością kształcenia. Oceniany mechanizm zmian programowych w kształceniu na studiach I i II stopnia na kierunku nie jest fasadowy, wprost przeciwnie jego atrybutem jest elastyczność i skuteczność wdrażania nowych rozwiązań. Świadczą o tym między innymi poniższe zestawienia, w których wymieniono najważniejsze modyfikacje w programach studiów w ostatnich latach, ze wskazaniem inicjatorów tych działań.

Zestawienie istotnych zmian w programie studiów I i II stopnia na kierunku dokonanych w latach 2018-2022 wraz z wyszczególnieniem inicjatorów tych zmian

Studia I stopnia			
Rok	Przedmiot	Zmiana	Inicjator
Realizacja wytycznych „Polityki dydaktycznej” Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach			
2022	Przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych	Dostosowanie wymiaru godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych do wytycznych (na studiach stacjonarnych 60h, na studiach niestacjonarnych –36h łącznie i przypisaniem łącznie) minimum 5 punktów ECTS	dostosowanie do <i>Polityki dydaktycznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – Studia pierwszego i</i>

	<i>filozofia, filozofia ekonomii, psychologia</i>	Wprowadzenie przedmiotu kierunkowego z dziedziny nauk humanistycznych i nauk społecznych, który podlega wyborowi studenta; wybór jednego przedmiotu spośród trzech	<i>drugiego stopnia (zmiany od naboru 2022/2023)</i>
	<i>podstawy marketingu (sem. 1)</i>	Wprowadzenie przedmiotu oferującego treści związane z kanonem wiedzy ekonomicznej w zakresie marketingu	
	<i>praktyczne umiejętności interpersonalne (sem. 4)</i>	Wprowadzenie przedmiotu rozwijającego umiejętności miękkie (soft-skills)	
	<i>semestr mobility window (sem. 5)</i>	Wprowadzenie semestr <i>mobility window</i> umożliwiającego studentom wyjazdy zagraniczne. Zgodnie z wytycznymi w semestrze tym w programie kształcenia znajdują się wyłącznie przedmioty swobodnego wyboru, seminarium oraz praktyka.	
	<i>proseminarium (sem. 4)</i>	Celem Proseminarium jest przygotowanie studentów do pisania pracy dyplomowej, w wymiarze 15h na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych wraz z przypisanymi 2 punktami ECTS.	
	<i>seminarium (sem. 5 i 6)</i>	dwusemestralne seminarium dyplomowego w wymiarze 30h na studiach stacjonarnych oraz 24h na studiach niestacjonarnych, z przypisanymi 18 punktami ECTS (wcześniej seminarium było prowadzone na trzech semestrach).	
	Przedmioty swobodnego wyboru	- wprowadzenie przedmiotów SW wyłącznie na 5 sem. - wprowadzenie obowiązkowo 2 przedmiotów swobodnego wyboru w języku angielskim - oferta przedmiotów SW dotyczy kierunków przypisanych do dyscypliny dydaktycznej Ekonomia, tj. kierunków: ekonomia, gospodarka cyfrowa, gospodarka miejska i nieruchomości, gospodarka przestrzenna, międzynarodowe stosunki gospodarcze oraz logistyka	
Zmiany wynikające z modernizacji programu kształcenia			
2022	Przedmioty kierunkowe	w ramach przeglądu przedmiotów kierunkowych dokonano ewaluacji punktów ECTS, wymiaru godzin oraz formy zajęć (wykład/ćwiczenia/laboratoria); w przypadku wszystkich przedmiotów dokonano również weryfikacji efektów uczenia się; mając na uwadze unowocześnienie kierunku oraz intensyfikację wykorzystani technologii informacyjno-komunikacyjnych, w przypadku niektórych przedmiotów, wprowadzono bądź zajęcia laboratoryjne w miejsce ćwiczeń bądź zaplanowano część zajęć w salach informatycznych (np. <i>Matematyka</i>)	Kurator kierunku
	<i>prawo i własność intelektualna</i>	zmiana nazwy z <i>Prawo z elementami prawa ochrony własności intelektualnej</i>	część zmian wynikała z inicjatywy prowadzących, część z inicjatywy Kuratora kierunku
	<i>podstawy finansów</i>	zmiana nazwy z <i>Finanse publiczne i rynki finansowe</i>	
	<i>analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa</i>	zmiana nazwy z <i>Analiza ekonomiczna</i>	
	<i>polityka gospodarcza dla zrównoważonego rozwoju</i>	zmiana nazwy z <i>Polityka gospodarcza</i>	w ramach przeglądu przedmiotów kierunkowych dokonano ewaluacji punktów ECTS oraz wymiaru godzin
	<i>makroekonomia</i>	zmiana nazwy z <i>Podstawy makroekonomii</i>	
	<i>ekonomia integracji gospodarczej</i>	zmiana nazwy z <i>Ekonomia integracji europejskiej</i>	
	<i>mikroekonomia</i>	zwiększono wymiar godzin z przedmiotu <i>Mikroekonomia</i> (60h wykładów/45h ćwiczeń); dyskusja z pracownikami prowadzącymi przedmiot wskazała nowe obszary badawcze i dydaktyczne z zakresu mikroekonomii, które znajdują się w treściach wykładu.	spotkania ze studentami kierunku wykazały deficyt przedmiotów ekonomicznych na kierunku; Kurator kierunku

			pracownicy prowadzący zajęcia z przedmiotu
	<i>badania rynku</i>	Wprowadzenie przedmiot, którego celem jest dostarczenie podstawowej wiedzy z metodyki prowadzenia badań zjawisk, procesów i podmiotów rynkowych, a także kształtowanie podstawowych umiejętności i kompetencji z zakresu projektowania i prowadzenia badań rynku oraz opracowania i komunikowania uzyskanych wyników.	Inicjator: prowadzący zajęcia
	Zmiany w ofercie specjalności oferowanych na kierunku	- ograniczenia liczby specjalności (duża liczba specjalności w ofercie programowej vs. mniej studentów powodowała, że część specjalności nie uruchamiała się); zlikwidowano dwie specjalności, które nie uruchamiały się (<i>Gospodarowanie nieruchomościami i usługi publiczne</i> oraz <i>International Commerce</i>); - utrzymano cztery specjalności: <i>Dystrybucja i sprzedaż na rynkach krajowych i międzynarodowych</i>, <i>Ekonomia menedżerska</i>, <i>Gospodarka elektroniczna</i>, <i>Handel zagraniczny</i>; - wszystkie programy specjalności zostały zmodyfikowane: wprowadzono nowe przedmioty, które eksponują wymiar praktyczny, a także nowe trendy w obszarze dydaktycznym i badawczym oraz zmodyfikowano formy zajęć; nacisk położony został na uprządkowanie kierunku, a także uwzględnienie w większym stopniu narzędzi informatycznych, nowych technologii oraz nowych metod dydaktycznych;	inicjatorami zmian dot. specjalności byli studenci zarówno w zakresie likwidacji specjalności, jak i modernizacji specjalności, które zostały utrzymane; zmiany dot. specjalności były również dyskutowane na spotkaniu Rady programowej kierunku, a także zatwierdzane przez nią; zmiany w programie specjalności wprowadzane były kadrą prowadzącą poszczególne zajęcia pod nadzorem koordynatorów specjalności;
	Przedmioty swobodnego wyboru (SW)	- usunięcie z oferty przedmiotów, które się nie uruchamiały; - wprowadzenie bardziej ograniczonej oferty liczby przedmiotów do wyboru z inicjatywy studentów (zmniejszenie liczby przedmiotów SW pozwoli studentom na dokonanie przemyślanej decyzji co do wyboru; mniejsza pula oznaczać będzie również większe prawdopodobieństwo uruchomienia większości, a nawet wszystkich, przedmiotów znajdujących się w ofercie SW); - z szerokiej oferty przedmiotów proponowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznej, zespół złożony z kuratorów kierunków przypisanych do dyscypliny dydaktycznej Ekonomia, wybrał pulę do obowiązującej oferty SW (przedmiotów polskojęzycznych i angielskojęzycznych)	inicjatorami zmian byli studenci. oferta SW przygotowywana była przez zespół kuratorów kierunków przypisanych do dyscypliny dydaktycznej Ekonomia; koordynatorem zespołu był Kurator kierunku ekonomia; przedmioty SW były proponowane przez wszystkich pracowników Wydziału Ekonomii oraz Katedr związanych z kierunkami z dyscypliny dydaktycznej Ekonomia
Wcześniejsze zmiany na kierunku			
2020	Efekty uczenia się	Modyfikacja efektów uczenia się i weryfikacja matrycy pokrycia	Zmiany ministerialne
	Punkty ECTS	Zmiany w punktacji ECTS w odniesieniu do kilku przedmiotów	
	Zmiany w ofercie specjalności oferowanych na kierunku	Usunięcie specjalności oferowanych na kierunku: - <i>Gospodarowanie kapitałem ludzkim</i> (specjalność nie uruchamiała się) - <i>Programowanie rozwoju miast</i> (powstanie kierunku Gospodarka miejska i nieruchomości) - <i>Transport i logistyka</i> (specjalność nie uruchamiała się)	Kurator kierunku oraz w przypadku jednej specjalności – kurator kierunku gospodarka miejska i nieruchomości
2019	Zmiany lektoratów	- wprowadzenie drugiego języka obcego	Władze Uczelni
	Zmiany w ofercie specjalności oferowanych na kierunku	Wprowadzenie anglojęzycznej specjalności <i>International commerce</i>	Dziekan Wydziału Ekonomii, pracownicy Wydziału
2018		Korekty w programie specjalności na wniosek Katedr	Wykładowcy
	Praktyka	Wprowadzenie punktów za praktykę na I stopniu studiów	Władze Uczelni

Studia II stopnia

Rok	Przedmiot	Zmiana	Inicjator
Realizacja wytycznych Polityki dydaktycznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – Studia pierwszego i drugiego stopnia, która weszła w życie 1 października 2021 r.			
2022	<i>projekt konsultingowy</i>	Wprowadzenie w ramach przedmiotu kierunkowego przedmiotu mającego na celu realizację projektów konsultingowych – mocno wiążący kierunek z praktyką gospodarczą; przedmiot ma być realizowany we współpracy z partnerem strategicznym i przedstawicielami biznesu	przedmiot wprowadzony w ramach realizacji <i>Polityki dydaktycznej</i> , a także z inicjatywy Rady Programowej kierunku
	<i>seminarium (sem. 5 i 6)</i>	dwusemestralne seminarium dyplomowego w wymiarze 30h na studiach stacjonarnych oraz 24h na studiach niestacjonarnych, z przypisanymi 20 punktami ECTS (wcześniej seminarium było prowadzone na trzech semestrach).	dostosowanie do <i>Polityki dydaktycznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – Studia pierwszego i drugiego stopnia</i>
	Przedmioty swobodnego wyboru	wprowadzenie obowiązkowo dwóch przedmiotów swobodnego wyboru w języku angielskim oferta przedmiotów SW dotyczy kierunków przypisanych do dyscypliny dydaktycznej Ekonomia, tj. kierunków: ekonomia, gospodarka cyfrowa, gospodarka miejska i nieruchomości, gospodarka przestrzenna, międzynarodowe stosunki gospodarcze oraz logistyka	
	<i>projektowanie i komunikacja badań naukowych</i>	Wprowadzenie przedmiotów przygotowujących studenta do pisania pracy magisterskiej, kształtujących kompetencje w zakresie metodyki prowadzenia badań związanych z ekonomią, przy zastosowaniu odpowiednich metod ilościowych i jakościowych	Kurator kierunku oraz realizacja celów <i>Polityki dydaktycznej</i>
Zmiany wynikające z modernizacji programu kształcenia			
2022	Przedmioty kierunkowe	w ramach przeglądu przedmiotów kierunkowych dokonano ewaluacji punktów ECTS, wymiaru godzin oraz formy zajęć (wykład/ćwiczenia/laboratoria); w przypadku wszystkich przedmiotów dokonano również weryfikacji efektów uczenia się; Mając na uwadze unowocześnienie kierunku oraz intensyfikację wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, w przypadku niektórych przedmiotów, wprowadzono zajęcia laboratoryjne w miejsce ćwiczeń;	Kurator kierunku
	<i>metody ilościowe w ekonomii</i>	zmiana przedmiotu z <i>Ekonomia matematyczna</i> ; cel: kształtowanie kompetencji studentów w zakresie metodyki prowadzenia badań związanych z ekonomią, przy zastosowaniu odpowiednich metod ilościowych i jakościowych	Kurator kierunku wraz z pracownikami Katedry prowadzącej zajęcia z przedmiotów ilościowych
	<i>prognozowanie i symulacje</i>	zmiana nazwy przedmiotu z <i>Analiza i prognozowanie procesów ekonomicznych</i>	pracownicy prowadzący zajęcia z przedmiotu
	<i>makroekonomia zaawansowana</i>	zmiana nazwy przedmiotu z <i>Makroekonomia</i>	pracownicy prowadzący zajęcia z przedmiotu
	<i>infobrokering</i>	Wprowadzono nowe przedmioty kładące nacisk na wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych.	spotkania ze studentami kierunku wykazały zapotrzebowanie tego typu zajęć; Kurator kierunku proponuje prowadzących zajęcia
	<i>ekonomiczna analiza danych</i>		
	<i>gospodarka cyfrowa</i>		
	<i>debata oksfordzka</i>	Wprowadzenie przedmiotu <i>Debata oksfordzka</i> pozwala, z jednej strony, w pełnym stopniu realizować efekt uczenia się, który odnosi się do przedstawiania i oceniania różnych opinii i stanowisk, w tym udziału i prowadzenia debat, z drugiej ma rozwijać bardzo przydatne umiejętności komunikacyjne, uczyć krytycznego i kreatywnego podejścia do obszaru ekonomii.	Kurator kierunku
	Zmiany w ofercie specjalności	W drodze konsultacji w różnych gremiach (studenci kierunku, Rada programowa, prowadzący zajęcia na kierunku)	inicjatorami zmian dot. specjalności byli studenci;

	oferowanych na kierunku	wypracowano nowe rozwiązanie, które polega na zastąpieniu specjalności modułami. Oferta programowa kierunku z funkcjonującymi czterema specjalnościami została zastąpiona modułami. Koncepcja ta była konsultowana ze studentami, a także koordynatorami specjalności. Uzyskała pozytywną opinię Parlamentu Studenckiego oraz Rady Programowej kierunku Ekonomia. W ofercie znajdują się dwa moduły: - moduł menedżerski, ukierunkowany na kształtowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji, które można wykorzystać w roli menedżera na wszystkich szczeblach zarządzania; - moduł informatycznego wspomaganie analiz ekonomicznych Celem modułów jest przede wszystkim upracticznienie, unowocześnienie oraz dostarczenie przydatnej umiejętności i kompetencji w zależności od wybranego modułu menedżerskich bądź analitycznych	zmiany dot. specjalności były również dyskutowane na spotkaniu Rady programowej kierunku, a także zatwierdzone przez nią; zmiany w programie specjalności wprowadzane były przez pracowników prowadzących poszczególne zajęcia pod kierunkiem koordynatorów specjalności;
	Przedmioty swobodnego wyboru	- usunięcie z oferty przedmiotów, które się nie uruchamiały; - wprowadzenie bardziej ograniczonej oferty liczby przedmiotów do wyboru z inicjatywy studentów (zmniejszenie liczby przedmiotów SW pozwoli studentom na dokonanie przemyślanej decyzji co do wyboru; mniejsza pula oznaczać będzie również większe prawdopodobieństwo uruchomienia większości, a nawet wszystkich, przedmiotów znajdujących się w ofercie SW); - z szerokiej oferty przedmiotów proponowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznej, zespół złożony z kuratorów kierunków przypisanych do dyscypliny dydaktycznej Ekonomia, wybrał pulę do obowiązującej oferty SW (przedmiotów polskojęzycznych i angielskojęzycznych)	inicjatorami zmian byli studenci. oferta SW przygotowywana była przez zespół kuratorów kierunków przypisanych do dyscypliny dydaktycznej Ekonomia; koordynatorem zespołu był Kurator kierunku ekonomia; przedmioty SW były proponowane przez wszystkich pracowników Wydziału Ekonomii oraz Katedr związanych z kierunkami z dyscypliny dydaktycznej Ekonomia
Wcześniejsze zmiany na kierunku			
2020	Zmiany w ofercie specjalności oferowanych na kierunku	Usunięcie specjalności trzech specjalności oferowanych na kierunku spośród siedmiu: - <i>Gospodarowanie kapitałem ludzkim</i> (specjalność nie uruchamiała się) - <i>Global economy</i> (specjalność nie uruchamiała się) - <i>Transport i logistyka</i> (specjalność nie uruchamiała się)	Kurator kierunku
	Efekty uczenia się	Modyfikacja efektów uczenia się oraz weryfikacja matrycy pokrycia przedmiotów	Zmiany ministerialne
	Punkty ECTS	Zmiany w punktacji ECTS w odniesieniu do kilku przedmiotów	Kurator kierunku
2019	Zmiany w ofercie specjalności oferowanych na kierunku	Usunięcie specjalności dwóch specjalności oferowanych na kierunku spośród dziewięciu: - <i>Gospodarka nieruchomościami i usługi publiczne</i> - oraz <i>Programowanie rozwoju miast</i> (powstanie kierunku Gospodarka miejska i nieruchomości)	Koordinatorka specjalności – kurator kierunku Gospodarka miejska i nieruchomości
	Społeczna odpowiedzialność biznesu	Wprowadzenie przedmiotu do programu kształcenia	Władze Uczelni
	Zmiany punktów ECTS	Zarządzanie strategiczne, Historia myśli ekonomicznej, Ekonomia międzynarodowa	Kurator kierunku
2018	Zmiany w ofercie specjalności oferowanych na kierunku	Wprowadzenie anglojęzycznej specjalności <i>Global economy</i>	Dziekan Wydziału Ekonomii, pracownicy Wydziału
		Korekty w programie specjalności na wniosek Katedr	Pracownicy prowadzący zajęcia

W czasie wizytacji udostępniono również trzy raporty Kuratora kierunku (pozytywnie zaopiniowane przez Radę Programową) z działań strategicznych podjętych w kolejnych latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022. Bazując na ich merytorycznej zawartości należy podkreślić, że:

- w roku akademickim 2021/2022 podjęto szereg działań mających na celu gruntowną modyfikację programów studiów I i II stopnia na kierunku. Celem zmian było budowanie atrakcyjnej nowoczesnej i konkurencyjnej oferty dydaktycznej, internacjonalizacja kształcenia oraz zapewnianie wysokiej jakości kształcenia. W ramach kompleksowej modernizacji programu studiów przeprowadzono liczne konsultacje w zakresie propozycji zmian. Zaproponowane przez studentów korekty dotyczyły przede wszystkim modernizacji oferty przedmiotów swobodnego wyboru oraz modyfikacji specjalności. Ważną rolę w procesie opracowania zmodyfikowanej koncepcji kształcenia na kierunku odegrali także opiekunowie specjalności, którzy koordynowali modyfikację programów specjalności, a także pracownicy badawczo-dydaktyczni prowadzący zajęcia kierunkowe i specjalnościowe.
- począwszy od naboru 2022/2023 na kierunku na studiach I stopnia program będzie realizowany na czterech specjalnościach: *dystrybucja i sprzedaż na rynkach krajowych i międzynarodowych, ekonomia menedżerska, gospodarka elektroniczna, handel zagraniczny*. W ofercie kierunku na studiach II stopnia specjalności zostały zastąpione dwoma modułami: menedżerskim oraz informatycznego wspomagania analiz ekonomicznych. Ideą, która przyświecała wprowadzeniu modułów było uatrakcyjnienie, unowocześnienie i upracticznienie programu studiów, a także dostosowanie oferty do wymagań rynku pracy.
- powyższe zmiany były konsultowane z członkami Rady Programowej i pozytywnie zaopiniowane w dniu 29 listopada 2021 r. Zmiany te zostały również pozytywnie zaopiniowane przez Parlament Studencki. Nowy program studiów na studiach I i II stopnia na kierunku został przyjęty Uchwałą nr 36/2021/2022 Senatu z dnia 27 stycznia 2022 r.

W ramach szczegółowej oceny kryterium nr 10 należy podkreślić, że jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a jej wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia. Jeśli chodzi o akredytacje międzynarodowe, to Uczelni została przyznana międzynarodowa akredytacja instytucjonalna CEEMAN International Quality Accreditation (IQA) – jedna z najbardziej prestiżowych i cenionych w obszarze edukacji menedżerskiej. Akredytacja została przyznana na maksymalny okres 6 lat. Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach dołączył tym samym do grona 27 akredytowanych instytucji CEEMAN na świecie. Uzyskał certyfikat jakości potwierdzający spełnienie wymogów dotyczących sprawnego funkcjonowania, dobrego poziomu dydaktyki i badań naukowych, stabilności finansowej, a także wysokiej jakości kształcenia oraz kompleksowego podejścia do zaspokajania potrzeb studentów.

Obecnie Uczelnia jest w trakcie pozyskiwania akredytacji AACSB (The Association to Advance Collegiate Schools of Business). Uzyskanie tej prestiżowej akredytacji oznacza, iż dana instytucja edukacyjna jest w stanie spełnić rygorystyczne standardy jakościowe opracowane i aktualizowane przez AACSB International. Wiąże się z wieloma korzyściami, osiąganymi zarówno przez Uczelnię i jej pracowników, jak również przez studentów kształcących się na wszystkich szczeblach nauczania. Przedmiotem certyfikacji są programy studiów, szeroko rozumiana organizacja studiów, osiągnięcia naukowe, kwalifikacje i struktura zatrudnianej kadry, realizacja różnych form współpracy międzynarodowej, baza dydaktyczno-naukowa oraz obsługa administracyjna. Aktualnie Uczelnia otrzymała pozytywną ocenę wniosku kwalifikacyjnego (tzw. eligibility application), uzyskując tym samym zgodę do przystąpienia do kolejnego etapu ubiegania się o akredytację. Podjęte działania ocenia się pozytywnie, ponieważ akredytacje są rękojmią profesjonalnych programów studiów, ułatwiających uzyskanie prestiżowych dyplomów.

Warto również nadmienić, że w Uchwale nr 127/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia nie sformułowano żadnych zaleceń w odniesieniu do kryterium 10. Oceniano wówczas 6 kryteriów jakościowych oceny programowej. Kryterium „w jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów” otrzymało ocenę wyróżniającą. Pozostałe kryteria uzyskały ocenę „w pełni”. Należy jednak dodać, że Uczelnia w raporcie samooceny odniosła się do uwag zawartych w raporcie z poprzedniej oceny programowej (przeprowadzanej w dniach 9-10 grudnia 2016 roku). Treść zaleceń, opis ich realizacji oraz ocena realizacji zawarte są w poniższej tabeli.

Lp.	Zalecenie dotyczące kryterium 10, zawarte w raporcie z wizytacji	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia <i>(zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)</i>
1.	Zaleca się systematyczną ocenę skuteczności wewnętrznego systemu jakości kształcenia, w tym m.in.: - wdrożenie narzędzi pozwalających na efektywne monitorowanie opinii wszystkich interesariuszy wewnętrznych w obszarze infrastruktury, zasobów materialnych; - sporządzanie wniosków i rekomendacji, a także wskazanie ewentualnych działań naprawczych wynikających z przeprowadzanych badań ankietowych objętych WSJK.	W Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach podjęto szereg działań zmierzających do poprawy jakości kształcenia: - wprowadzono zaktualizowany System jakości kształcenia w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach; - zmodyfikowano zasady badania opinii o realizacji zajęć dydaktycznych w uczelni; - zgodnie z Zarządzeniem nr 72/22 w sprawie badania opinii o zajęć dydaktycznych § 2 ust. 14 pkt 1-3 Kierownicy katedr zgłaszają do Działu Doskonalenia Jakości Kształcenia podejmowane wobec prowadzących działania, tj. działania mające na celu promocję dobrych praktyk, działania motywująco/projakościowe lub korygujące; - od roku akademickiego 2021/2022 Dział Doskonalenia Jakości Kształcenia prowadzi badania umożliwiające ocenianym prowadzącym ustosunkowanie się do uwag i sugestii studentów; Wyniki badania są udostępniane kierownikom katedr, kuratorom kierunków oraz władzom.	zalecenie zrealizowane

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia
-----	--	---------------------------	----------------------------

			(zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	brak		

Jak już wspomniano w Uchwale nr 127/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia nie sformułowano żadnych zaleceń w odniesieniu do kryterium 10.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Uczelni zostały formalnie przyjęte i wdrożone zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem sprawuje przede wszystkim Kurator kierunku. Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym ocenom PKA, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu nauczania. Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (np. zrzeszonych w Radzie Programowej) w procesie zapewnienia jakości kształcenia został formalnie zagwarantowany i wdrożony. Politykę jakości kształcenia wdrożoną przez Uczelnię na kierunku oraz jej skuteczność ocenia się pozytywnie. Na uznanie zasługuje modyfikacja programów nauczania wdrożona od roku akademickiego 2022/2023. Prace koncepcyjne i konsultacje z nią związane realizowane były od wielu miesięcy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Wprowadzenie systemowych proceduralnych rozwiązań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Powołanie i szczegółowe określenie kompetencji i zadań Kuratora kierunku, Menedżera kierunku oraz Rady Programowej, a także doprecyzowanie zasad ich współpracy z innymi jednostkami Uczelni, w tym takimi jak Dziekan Kolegium oraz Rada do spraw Dydaktyki i Jakości Kształcenia. Na kierunkach realizujących kształcenie na dużą skalę (w tym na kierunku ekonomia, na którym studiuje około 600 studentów) przyjęte rozwiązania posiadają modelowy charakter.

Zalecenia

-

Przewodniczący zespołu oceniającego
Dr hab. Wiesław Ciechomski

